

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

mmmm
nové město nad metují

KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ

PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NOVOMĚŠTSKA

PLÁN PRO OBDOBÍ LET 2022 AŽ 2024

OBSAH

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK 3

Jak byl zpracován Plán sociálních služeb Novoměstska pro období 2022-2024.....	4
1. SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM.....	6
<i>O cílové skupině a jejích potřebách .....</i>	6
<i>O sociálních a dalších službách .....</i>	10
<i>Cíle a opatření .....</i>	12
CÍL 1.1: V celém regionu Novoměstska je seniorům a osobám se zdravotním postižením k dispozici pomoc a podpora, díky které mohou setrvat, žít a dožít v domácím prostředí.....	12
CÍL 1.2: Pro občany Novoměstska je k dispozici odpovídající pomoc v pobytových zařízeních sociálních služeb s celodenní péčí	15
CÍL 1.3: Pro občany Novoměstska je k dispozici pomoc a podpora ze strany dalších (neregistrovaných) služeb a prostřednictvím dalších cílených aktivit	15
2. LIDÉ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A LIDÉ S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM	19
<i>O cílové skupině a jejích potřebách .....</i>	19
<i>O sociálních službách.....</i>	21
<i>Cíle a opatření .....</i>	23
CÍL 2.1: Lidé s mentálním postižením a lidé s duševním onemocněním na Novoměstsku mají pomoc a podporu, aby mohli žít a fungovat v domácím prostředí.....	23
CÍL: 2.2: Podpora řešení situace rodin, kde péče blízkých již nestačí	24
3. LIDÉ V OBTÍŽNÉ SOCIÁLNÍ A ŽIVOTNÍ SITUACI	26
<i>O cílové skupině a jejích potřebách .....</i>	26
<i>O sociálních službách.....</i>	29
<i>Cíle a opatření .....</i>	30
CÍL 3.1: Podpora a pomoc pro osoby, které žijí v sociálně znevýhodňujícím prostředí, žijí rizikovým způsobem života, jsou ohroženy chudobou a bytovou nouzí	30
CÍL 3.2: Udržení terénních programů jako klíčové pomoci lidem se závislostí	32
4. RODINA S DĚTMI	33
<i>Definice rodiny.....</i>	33
<i>Vize.....</i>	33
<i>Cílová skupina .....</i>	34
<i>Síť služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi .....</i>	34
<i>Cíle a opatření .....</i>	35
CÍL 4.1: Psychologická, odborná a terapeutická pomoc	35
CÍL 4.2: Metodická podpora škol pro oblast ohrožené dítě, ohrožená rodina, podpora spolupráce a vytváření odborné platformy	36
CÍL 4.3: Podpora rodin s dětmi v jejich přirozeném prostředí.....	38
CÍL 4.4: Edukace rodičů.....	39
CÍL 4.5: Podpora pečujících rodičů s dětmi s hendikepou	41
5. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A PODPORA SYSTÉMU PLÁNOVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA NOVOMĚSTSKU	43
CÍL 5.1: Podpora zavádění dobrovolnictví ve městě a regionu	43
CÍL 5.2: Cílená spolupráce se zástupci všech obcí v regionu Novoměstska	43

CÍL 5.3: Zajištění týmu pro koordinaci plánování a řízení sítě sociálních a subsidiárních služeb.	44
CÍL 5.4: Pravidelné vyhodnocení plnění Plánu.....	45
CÍL 5.5: Zajištění průběžné informovanosti občanů a odborníků a vzájemné předávání informací	46
CÍL 5.6: Cílený průzkum o potřebách a situaci občanů na Novoměstsku a o nabídce služeb a pomoci	46
CÍL 5.7: Systém krizového a dostupného bydlení jako prevence sociální vyloučení v Novém Městě nad Metují	47
Cíl 5.8: Podpora a využití stávajících spolků a jejich aktivity	49

PŘEHLED FINANČNÍCH PŘÍSPĚVKŮ POSKYTNUTÝCH MĚSTEM NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A DALŠÍ POMOCI V ROCE 2021 50

ZDROJE DAT, ÚDAJŮ A MYŠLENEK, KTERÉ JSOU V TOMTO PLÁNU POUŽITY, CITOVÁNY ČI JINAK ODKÁZANY A VYUŽITY 51

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Graf č. 1: Celkové počty občanů v seniorském věku (osoby starší 65 let) na Novoměstsku, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování) 6

Graf č. 2 a 3: Procentní zastoupení seniorské populace na území Novoměstska podle místa bydliště, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování) 7

Graf č. 4: Celkové počty občanů v seniorském věku na Novoměstsku (osoby starší 65 let), kteří byli příjemci příspěvku na péči, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování) 7

Graf č. 5: Procentní zastoupení příjemců PNP dle věkových skupin za celé území Novoměstska, stav k 31.1.2020 (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování) 8

Tab. č. 6: Podrobné členění příjemců PNP, ve struktuře dle věku a stupně závislosti, stav k 31.1.2020 (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování) 8

Graf č. 7: Vývoj počtu příjemců PNP na území Novoměstska mezi lety 2018 a 2020, stav vždy k 31.1. daného roku (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování) 8

Tab. č. 8: Lidé omezení ve svéprávnosti, kteří žijí na území města Nové Město nad Metují a mají fyzického opatrovníka (Zdroj: interní statistiky Odbor sociálních věcí) 20

Tab. č. 9: Přehled lidí v bytové nouzi ve městě Nové Město nad Metují (stav k červnu roku 2021), Zdroj: interní statistiky Odboru sociálních věcí, závěrečná zpráva „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence soc. vyloučení Nové Město nad Metují“ 26

Tab. č. 10: Meziroční srovnání vybraných ukazatelů o realizaci terénních programů pro uživatele drog na Novoměstsku, Zdroj: Zpráva společnosti Laxus, z.ú., Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje 28

Tab. č. 11: Trh práce a nezaměstnanost ve městě Nové Město nad Metují (stav k 31.12.), Zdroj: závěrečná zpráva „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence soc. vyloučení Nové Město nad Metují“ 28

JAK BYL ZPRACOVÁN PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NOVOMĚSTSKA PRO OBDOBÍ 2022-2024

Plán sociálních služeb Novoměstska pro období 2022 až 2024¹ byl zpracováván za podpory aktivit projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II“, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0011870. Plán ve svém provedení i v navržených oblastech myšlenkově navazuje na plánování Královéhradeckého kraje a na již ověřenou praxi pomoci a služeb v regionu Novoměstska. V rámci příprav Plánu bylo realizováno vyhodnocení předchozího plánovacího dokumentu.

Plán byl zpracován pracovníky Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují. Klíčovými partnery, kteří do příprav Plánu a hledání způsobů řešení přinesli své jedinečné pohledy a zkušenosti, byli:

- uživatelé služeb a jejich rodiny,
- osoby, které o své blízké pečují,
- poskytovatelé sociálních služeb, kteří jsou každodenně v kontaktu se svými uživateli a s realitou potřeb v regionu,
- zástupci obcí na celém území Novoměstska,
- zástupci Královéhradeckého kraje, s jehož Strategii sociálních služeb² a Střednědobým plánem sociálních služeb³ se snaží být Plán v maximálním souladu.

Účelem Plánu je identifikovat a naplánovat klíčové způsoby pomoci pro občany z Novoměstska, kteří se mohou dostat nebo už dostali do náročně sociální a životní situace a potřebují v této situaci pomoc ze strany sociálních nebo jiných subsidiárních služeb. Plán počítá se záměry pro celé území Novoměstska (tj. pro správní obvod obce s rozšířenou působností Nové Město nad Metují), tudíž pro všechny tyto obce: Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Libchyně, Mezilesí, Nahořany, Nové Město nad Metují, Provodov-Šonov, Přibyslav, Sendraž, Slavětín nad Metují, Slavoňov a Vršovka.

Plán popisuje ty sociální (nebo subsidiární či v jiném resortu působící) služby, které je pro občany třeba zajistit a podpořit, aby se jejich sociální a životní situace zlepšila nebo alespoň nezhoršila. Plán také navrhuje nezbytné cesty spolupráce mezi klíčovými subjekty, jako jsou zástupci poskytovatelů sociálních (a dalších) služeb, zástupci obcí z území Novoměstska, zástupci zdravotnických a školských organizací, zástupci státních institucí jako je Úřad práce, zástupci státní i městské policie a zástupci Královéhradeckého kraje.

Cíle a opatření v Plánu navržená za každých okolností podporují nejprve pomoc lidem v jejich přirozeném prostředí. Je v zájmu všech, aby lidé, kteří potřebují sociální služby a podobnou pomoc, mohli zůstat v regionu Novoměstska, tam kde aktuálně žijí a mohli žít v podmínkách důstojných a uspokojivých.

Pro zpracování tohoto Plánu bylo využito mnoho zdrojů dat, údajů a informací. Veškerá podkladová data jsou shromážděna u odpovědných pracovníků Odboru sociálních věcí Městského úřadu Nového Města nad Metují.

V rámci přípravy Plánu proběhla pracovní setkání se zástupci mnoha organizací poskytujících sociální, či jiné návazné, subsidiární služby a další nápomocné aktivity.

---

¹ Dále jen Plán

² Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018–2026

³ Střednědobý plán sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2021–2023

1. SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

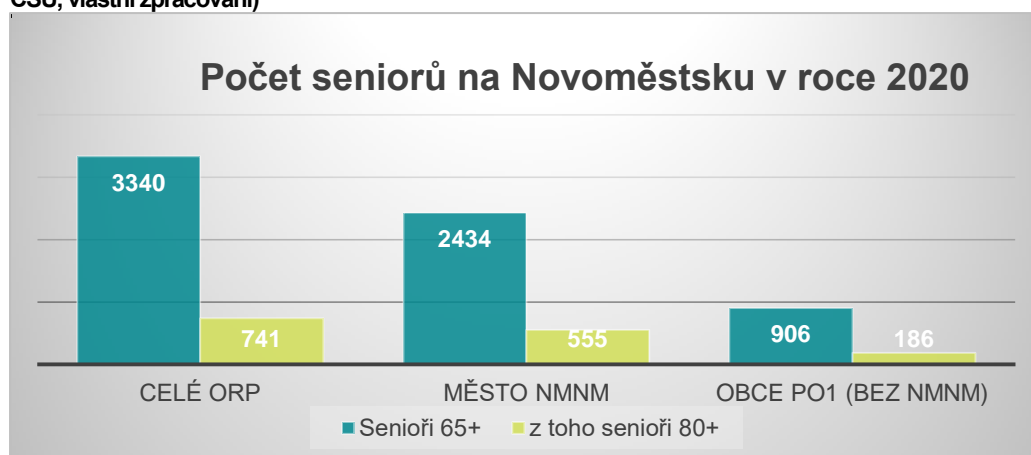
O cílové skupině a jejích potřebách

Město Nové Město nad Metují je rychle stárnoucí město, s vysokým věkovým průměrem obyvatel. Prognózy předpokládají, že na konci roku 2030 bude skupina osob ve věku 80 let a více tvořit téměř 10 % obyvatel města (odhaduje se celkem 817 osob)⁴.

V roce 2020 žilo na území Novoměstska 741 osob ve věku 80 a více let. Z toho 555 osob žilo přímo ve městě Nové Město nad Metují a zbývajících 186 osob mělo trvalé bydliště ve zbývajících obcích správního obvodu obce s rozšířenou působností⁵.

Průměrný věk obyvatel města byl v roce 2020 45,8 let⁶ a od roku 2010⁷ se zvýšil o hodnotu 3,5 roku. Město i nadále čeká demograficky nepříznivý vývoj v podobě celkového stárnutí populace a přesunu značné skupiny obyvatel do poproduktivního věku 65+ (a to na úkor počtu obyvatel v produktivním věku). Průměrný věk obyvatel v celém správním obvodu obce s rozšířenou působností byl v roce 2020 44,3 let, tj. výrazně nižší než ve městě samotném⁸.

Graf č. 1: Celkové počty občanů v seniorském věku (osoby starší 65 let) na Novoměstsku, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

⁴ Pro srovnání v roce 2020 tvořila skupina 80 a více letých 6% obyvatel města.

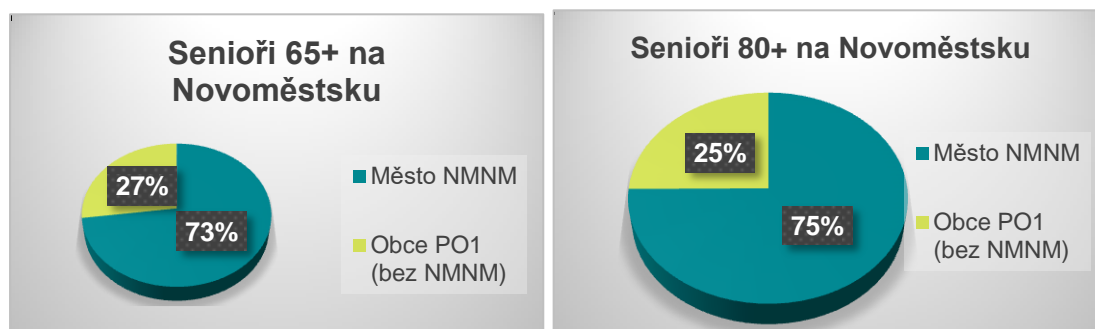
⁵ Dále jen SO ORP.

⁶ Údaj platný k 31. 12. 2020

⁷ V roce 2010 byl průměrný věk obyvatel města 42,3 let.

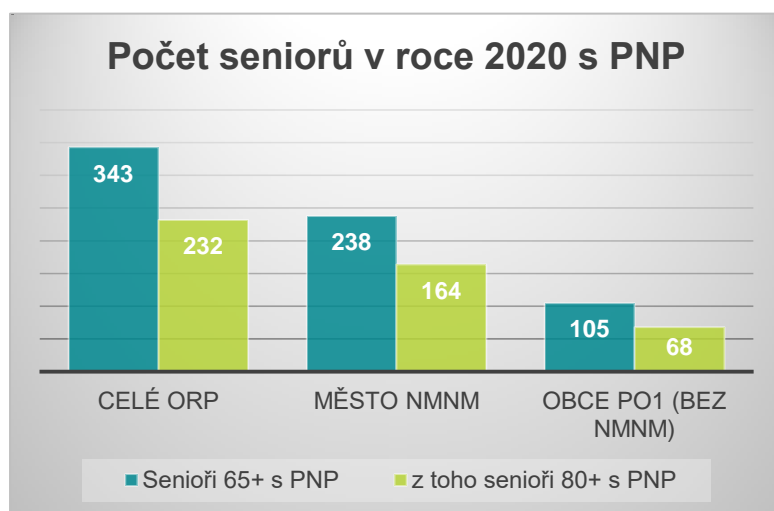
⁸ V roce 2010 byl průměrný věk obyvatel SO ORP 38,9 let.

Graf č. 2 a 3: Procentní zastoupení seniorské populace na území Novoměstska podle místa bydliště, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Podle údajů MPSV ČR bylo zhruba 30 % ze seniorů 80+ žijících přímo ve městě příjemcem příspěvku na péči⁹. Celkem jde o 164 osob (ve věku 80 a více let), u kterých lze usuzovat, že potřebovaly alespoň nějakou pomoc další osoby. V případě, že započteme všechny příjemce PNP v seniorském věku (tj. věk 65+), dá se oprávněně usuzovat, že v roce 2020 potřebovalo v Novém Městě nad Metují pomoc další osoby celkem 238 osob. Za celé území Novoměstska je to potom minimálně 343 osob v seniorském věku (65+), které byly v roce 2020 příjemci PNP (z toho 232 osob bylo starších 80 let).

Graf č. 4: Celkové počty občanů v seniorském věku na Novoměstsku (osoby starší 65 let), kteří byli příjemci příspěvku na péči, stav k 31.12.2020 (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

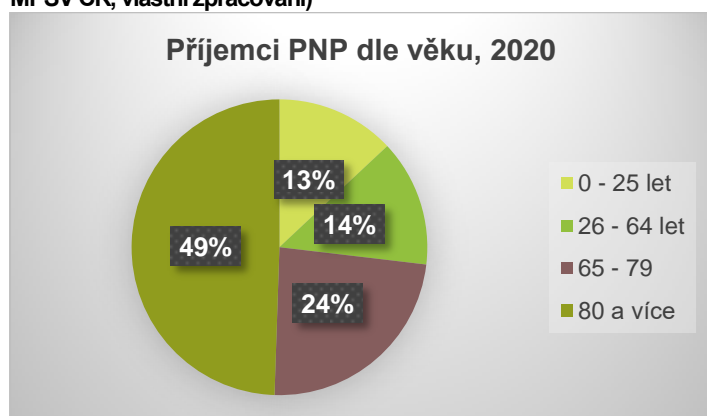

V roce 2020 žilo na Novoměstsku celkem 469 osob, které byly příjemci PNP. Naprostá většina z nich - 73,1 % - byla v seniorském věku. Zbývajících 126 osob (cca 27 % z celkového počtu příjemců PNP) byli lidé mladší 65 let, přičemž 61 osob bylo mladších než 26 let. Těchto 126 osob lze považovat za osoby se zdravotním postižením, přičemž ale z faktu, že jsou příjemci PNP nevyplývá ani jejich konkrétní zdravotní situace, ani konkrétní potřeba pomoci od další osoby. Je evidentní, že jde o různorodou skupinu a že mezi těmito příjemci jsou osoby s mentálním postižením, lidé s duševním onemocněním, lidé se smyslovými postiženími, lidé trpící chronickými onemocněními a další skupiny zdravotních postižení.

⁹ Dále jen PNP.

Graf č. 5: Procentní zastoupení příjemců PNP dle věkových skupin za celé území Novoměstska, stav k 31.1.2020 (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování)

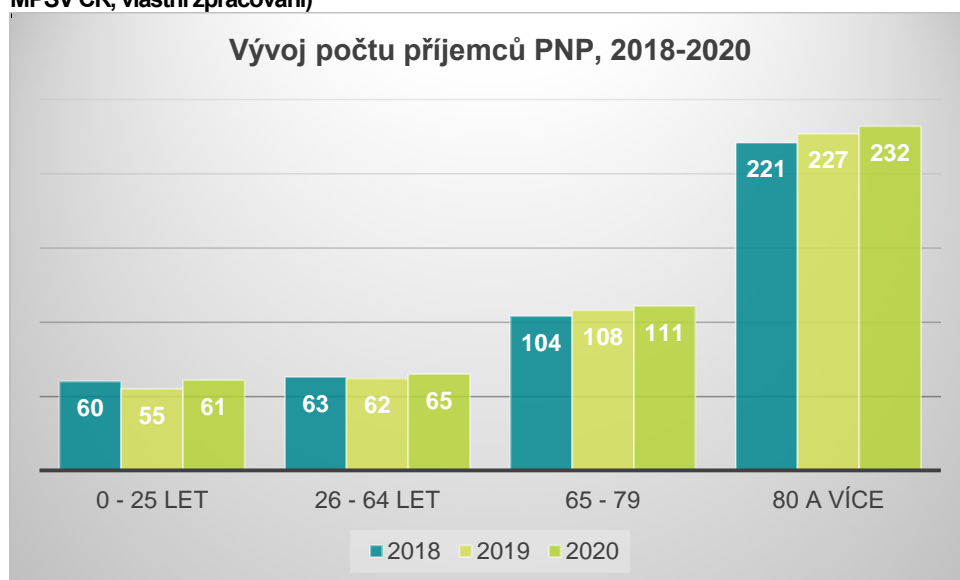

Tab. č. 6: Podrobné členění příjemců PNP, ve struktuře dle věku a stupně závislosti, stav k 31.1.2020 (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování)

Trvalá adresa příjemce	0 - 25 let					26 - 64 let					65 - 79					80 a více				
	I.	II.	III.	IV.	Celkem	I.	II.	III.	IV.	Celkem	I.	II.	III.	IV.	Celkem	I.	II.	III.	IV.	Celkem
Územní obvod ORP NMNM	22	20	8	11	61	18	21	16	10	65	34	36	30	11	111	64	67	58	43	232
Územní obvod města NMNM	15	14	6	8	43	16	17	11	6	50	22	23	20	9	74	43	50	40	31	164

Podle údajů MPSV ČR se počet příjemců PNP na Novoměstsku meziročně navyšuje. Mezi lety 2018 a 2020 došlo k nárůstu o necelých 5 %. K nárůstu však dochází jednoznačně ve věkové skupině seniorských příjemců PNP (65+), což souvisí i s celkově se zvyšujícím počtem osob v seniorském věku.

Graf č. 7: Vývoj počtu příjemců PNP na území Novoměstska mezi lety 2018 a 2020, stav vždy k 31.1. daného roku (Zdroj: MPSV ČR, vlastní zpracování)

Specifickou skupinou mezi seniory, ale i mnohými osobami se ZP jsou lidé, kteří mají nízké příjmy a případně se dostali do exekucí. Ve městě je mezi osobami v exekuci 9 % seniorů, což odpovídá počtu 34 osob ve městě¹⁰. Pro seniory je nedostatek finančních prostředků problémem, který sami nemohou vyřešit. Nelze očekávat, že si obstarají práci a zvýší si tak příjem. Tyto osoby jsou odkázány na pomoc druhých a jedním z možných řešení je snížit jejich náklady na bydlení formou nižšího nájmu.

Již nyní žije ve městě značná skupina seniorů, kteří využívají nájemního bydlení v soukromé ubytovně („Pinkava“). Lze předpokládat, že další seniory (zejména pak osoby ovdovělé, osoby žijící v nákladném bydlení) dostihne fenomén „energetické chudoby“ a zvýší se tak tlak na potřebu dostupného sociálního (nízkonákladového) bydlení ve městě.

Ze všech realizovaných zjišťování¹¹ přitom opakovaně vychází, že senioři považují stěhování se ze svého bydliště za vytržení ze životního stylu, přetrhání sousedských vztahů. Drtivá většina oslovených seniorů ve městě Nové Město nad Metují pak v průzkumu Centra pro komunitní práci v roce 2018 uvedla, že nemá v úmyslu se stěhovat. Oslovení senioři považovali za nejvhodnější způsob bydlení ve vlastním bytě, vykazovali silné sociální vazby na byt jako na domov, a tedy i velmi nízkou ochotu současné bydliště měnit. Většina starších lidí si přeje žít ve svém přirozeném prostředí co nejdéle. Preferují setrvání za pomoci dětí či sociálních služeb. Z údajů a sledování místní pobočky Úřadu práce vyplývá, že se zvyšuje počet žádostí o finanční dávku na úpravu bytu (např. bezbariérové koupelny). Pracovníci pečovatelské služby Městského střediska sociálních služeb referují o cca 28 klientech¹², kteří žijí v nevyhovujících bytech – bez uzpůsobené bariérové koupelny, byty ve vyšších patrech v domech bez výtahu apod.

V realizovaných průzkumech, z popisovaných zkušeností sociálních služeb, zdravotníků i v depistážích sociálních pracovníků města mezi seniory se pravidelně opakují další témata jako je osamělost seniorů, chybějící potřeba kontaktu s lidmi, potřeba si popovídat, potřeba sdílet. Ve městě funguje Klub seniorů Dobrá pohoda a další spolkové aktivity. Všechny tyto činnosti však byly v minulých dvou letech zasaženy kovidovými opatřeními. Řada seniorů se tak dostala do silné (někdy absolutní) izolace, která u řady z nich vedla k pocitům opuštění, osamění, příp. až k rozvoji psychických obtíží.

Jako další zkušenosti se objevují témata jako domácí násilí či potřeba terapeutické pomoci či podpory formou krizové intervence v případě psychických obtíží a řešení tíživých životních situací (potřeba mít možnost využít např. některé krizové telefonické linky apod.).

Jako další témata praktického života, která senioři a osoby se ZP ve městě Nové Město nad Metují zmiňují, je nedostatek laviček po městě, chybějící WC v nákupní zóně, absence nízkopodlažních autobusů a celkově téma pohybu a dopravy seniorů po městě. Z dotazování mezi starosty malých obcí z území Novoměstska vyplynulo také téma dopravy seniorů z malých obcí např. k lékaři, za dalšími službami apod. Služba Taxi pro seniory, která je k dispozici seniorům (65+) žijícím na území města Nové Město nad Metují, seniorům z dalších obcí v regionu aktuálně k dispozici není.

V důsledku popsaných trendů, potřeb a v důsledku předpokládaného demografického vývoje se očekává, že v regionu:

- bude stále více seniorů v situaci, kdy budou potřebovat pomoc jiné osoby při zajištění běžných činností (nákup, úklid, zajištění stravy, přeprava apod.), zejména pak ve městě Nové město nad Metují;

---

¹⁰ Údaj platný k 20.4.2020.

¹¹ Např. Cpkp: Analýza potřeb bezbariérového malometrážního bydlení pro seniory ve městě Nové Město nad Metují, 2018.

¹² Údaj z prosince 2021

- bude více seniorů, kteří budou plně a trvale odkázáni na pomoc jiné osob i při zvládnání elementárních životních úkonů a potřeb (zajištění hygieny, oblékání, přesun z lůžka apod.);
- bude přibývat seniorů a osob, které budou trpět nějakou formou demence a budou vyžadovat jiný než běžný režim péče;
- bude přibývat osob, které budou pečovat či řešit péči o blízkou osobu;
- se bude zvyšovat poptávka po pomoci ze strany sociálních služeb;
- se bude zvyšovat poptávka seniorů po bydlení, které bude odpovídat jejich schopnostem a možnostem (tj. bezbariérové bydlení, bydlení s výtahem, bydlení s bezbariérovou koupelnou, nízkonákladové bydlení, malometrážní bydlení atd.).

Stárnoucí populaci, vyšší potřebnost pomoci a péče řeší i Královéhradecký kraj, a to jako zřizovatel zařízení sociálních služeb. Zejména se jedná o Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem. Zařízení Královéhradeckého kraje by měla řešit specifické situace a případy seniorů, pro které bude hledat možnost poskytování odpovídajících služeb – osoby s agresivním chováním, senioři bez domova, osoby bez příjmu.

Využívání těchto zařízení se předpokládá i u obyvatel z Novoměstska, byť není předpoklad, že by se jednalo o významné počty osob.

O sociálních a dalších službách

Město Nové Město nad Metují je zřizovatelem Městského střediska sociálních služeb Oáza, které provozuje 4 sociální služby zaměřené na pomoc seniorům a osobám se zdravotním postižením. V domácím prostředí je poskytována pečovatelská služba (kapacita 120 uživatelů, ambulantní forma 8 uživatelů), v domově pro seniory je poskytována služba spojená s pobytem (s kapacitou 43 lůžek), ambulantně je poskytována služba centrum denních služeb (s kapacitou 15 klientů denně) a pobytovou formou je poskytována odlehčovací služba (s kapacitou 5 lůžek).

Další služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením jsou zajišťovány z jiných území. Jde jak o terénní služby, které za občany dojíždí do města (či jiných obcí), tak služby pobytové, do kterých musí senioři či lidé se zdravotním postižením odejít a opustit tak Novoměstsko.

Pomoc osobní asistence zejména pro osoby se zdravotním postižením nabízí na Novoměstsku náhodská organizace Společné cesty - z.s. Život Hradec Králové, o.p.s. nabízí terénní službu tísňové péče, a to jak pro seniory, tak pro osoby se zdravotním postižením.

Domov pro seniory Oáza jako jediné pobytové zařízení na Novoměstsku svojí kapacitou neuspokojí všechny potřebné osoby z území. V území navíc zcela chybí zařízení pro osoby vyžadující zvláštní péči a režim, jako jsou například lidé se stařeckými demencemi, Alzheimerovou chorobou apod. (domovy se zvláštním režimem). Senioři z území Novoměstska a jejich rodiny pak, ne ve velkých počtech, ale přesto, využívají služeb krajských pobytových zařízení (popř. zařízení zřízených jiným subjektem). Jde především o tato zařízení: Domov seniorů Přepychy, Domov důchodců Náchod, Domovy Na Třešňovce Česká Skalice, Domov důchodců Malá Čermná, zařízení Diakonie ČCE ve Dvoře Králové, Domov důchodců Černožice, Centrum spokojeného stáří Alzheimer home ve Svobodě nad Úpou, Domov sociální péče Tmavý důl a Domov U Biřičky v Hradci Králové. V případě nedostatečné kapacity pobytové odlehčovací služby Městského střediska sociálních služeb Oáza, mohou občané Novoměstska využít odlehčovacích služeb v Náchodě – Diakonie ČCE – Středisko Betánie (evangelický domov v Náchodě).

I přes existenci těchto zařízení vznikne občas situace, kdy je třeba vyřešit akutní umístění seniora, který nenašel místo v zařízení sociálních služeb. Situaci často řeší (systémově nikterak ideálně) léčebny dlouhodobě nemocných, resp. oddělení následné péče (např. oddělení následné péče Oblastní nemocnice Náchod, a.s. – pobočky Broumov, Jaroměř, Náchod). Další možností je

soukromé zdravotnické zařízení firmy Celop s.r.o., poskytující ve Dvoře Králové nad Labem dlouhodobou ošetrovatelskou péči.

Pro osoby, které potřebují pomoc jiné fyzické osoby a z tohoto důvodu nemohou být propuštěny ze zdravotnického zařízení, zároveň však již nevyžadují lůžkovou zdravotní péči, existují sociální lůžka ve zdravotnických zařízeních. Na přechodnou dobu lze tedy využít např. sociální lůžka v Oblastní nemocnici Náchod a.s., pobočka v Jaroměři.

Nezbytnou službou jsou dnes již hospicové služby. Do regionu zajíždí terénní Mobilní hospic Anežky České, který provozuje Oblastní charita Červený Kostelec. Pobytovou formu pomoci pak nabízí Hospic Anežky České v Červeném Kostelci.

Služby domova pro osoby se zdravotním postižením jsou poskytovány Domovem Sv. Josefa v Žirči. Poskytovatel provozuje také pobytovou odlehčovací službu jako pomoc rodinám s osobou se zdravotním postižením.

Lidé se zdravotním postižením mohou dále využívat specializovaných poradenských služeb, které se soustředí ve městě Náchod. Jde např. o Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje, o.p.s., která poskytuje ambulantní formou odborné sociální poradenství pro osoby všech druhů tělesného postižení a nabízí půjčovnu kompenzačních pomůcek.

Spektrum sociálních služeb pak nedílně doplňují domácí zdravotní péče (v území Novoměstska poskytovaná Farní charitou Náchod) a půjčovny kompenzačních pomůcek (v Novém Městě nad Metují provozuje Město, Odbor sociálních věcí, Charitní půjčovna zdravotních pomůcek Náchod, Dobruška, Hospic Sv. Anežky v Červeném Kostelci).

Trvalou podporu poskytuje Nové Město nad Metují osobám či rodinám, které pečují o svého blízkého (ať již seniora, tak o osobu se zdravotním postižením). Město se snaží pravidelně realizovat edukační a informační aktivity pro pečující osoby (informace o používání seniorských obálek, Týden péče a pomoci, speciální přednášky např. na téma Alzheimerovy choroby apod.).

Město, prostřednictvím sociálního odboru dále zajišťuje a distribuuje euroklíče (pomoc pro OZP s využíváním veřejných toalet, které disponují eurozámky). Jako pomoc pro rodiny, které doma pečují o člověka s inkontinencí, nabízí město „sociální popelnici“, službu svozu odpadu z použitých inkontinenčních pomůcek ve zvláštní popelnici.

Na adrese Komenského 17 nabízí město byty zvláštního určení. Jsou zde 4 bezbariérové byty, zařízené pro využití osobami na vozíku. Dům je zajištěn výtahem. I další byty zde jsou určeny pro osoby se zdravotním postižením (fyzickým či jiným hendikepem). Město dále nabízí bydlení pro seniory a OZP v nájemním domě (Českých bratří 1145), kde podmínkou pronájmu bytu je i využívání služeb pečovatelské služby. V posledních letech došlo k rekonstrukci domu, snížila tak jeho kapacita, naopak se významně zvýšil standard bydlení (každá bytová jednotka byla opatřena vlastním WC a vlastní koupelnou). Dva byty jsou určeny pro krátkodobé pobyty, které například řeší nezbytnou rekonstrukci či úpravu vlastního bydlení.

Cíle a opatření

V období platnosti Plánu budou pro podporu seniorů a osob se zdravotním postižením realizovány tyto cíle a jejich opatření:

CÍL 1.1: V celém regionu Novoměstska je seniorům a osobám se zdravotním postižením k dispozici pomoc a podpora, díky které mohou setrvat, žít a dožít v domácím prostředí

Opatření 1.1.1 Zachování minimálně stávající dostupnosti a kapacity pečovatelských služeb pro území Novoměstska

Popis:

Pečovatelská služba je pro občany z území Novoměstska poskytována pravidelně 7 dní v týdnu, v minimálním časovém rozmezí od 6:30 do 19:30 hodin (provozní doba Městského střediska sociálních služeb Oáza).

Služba je v regionu poskytována dvěma poskytovateli:

- Městské středisko sociálních služeb Oáza, terénní i ambulantní forma
- Mgr. Zuzana Luňáková – Agentura domácí péče, terénní forma.

Městské středisko sociálních služeb Oáza zajišťuje pečovatelskou službu v těchto obcích na Novoměstsku: Nahořany, Libchyně, Provodov-Šonov, Černčice, Slavoňov, Vršovka, Nově Město nad Metují a Sendraž. V obcích Bohuslavice a Slavětín pečovatelskou službu nabízí Mgr. Zuzana Luňáková – Agentura domácí péče.

V období platnosti plánu proběhne:

- aktivní nabídka územního rozšíření terénní pečovatelské služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza do dosud nezajištěných obcí z území ORP Nové Město nad Metují (nastavení podmínek zavedení pečovatelské služby, výpočet finanční spoluúčasti obcí na zajištění poskytování služby a jednání o těchto podmínkách se zástupci obcí)
- monitoring požadavků občanů (depistážní činnost) a požadavku zástupců obcí z území Novoměstska
- aktivity k zajištění lepší mobility pečovatelské služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza – podání žádosti o finanční prostředky na automobil/y pro obsluhu terénu
- Rozšíření okamžité denní kapacity pečovatelské služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza (navýšení počtu pracovníků)
- Po vyhodnocení potřeb občanů případné navýšení časové dostupnosti pečovatelské služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Příprava na zajištění odpovídajícího materiálně technického zázemí pro Středisko osobní hygieny, příp. i prádelnu služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Příprava na zajištění odpovídajícího materiálně technického zázemí pro pracovnice služby (šatny, sprchy, ...) poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza
- zvýšení podpory pracovníků služby poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- příspěvek na provoz a investiční dotace

Subjekty zapojené do realizace:

- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- zástupci města Nové Město nad Metují

- zástupci obcí z území SO ORP Nové Město nad Metují
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Odbor majetku města Nové Město nad Metují
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

2022–2024

Opatření 1.1.2 Podpořit navýšení kapacity osobní asistence pro území Novoměstska

Popis:

Služba osobní asistence je na území Novoměstska poskytována organizací Společné cesty - z.s. Osobní asistence je pro občany z území Novoměstska poskytována dle jejich individuálních potřeb. V období platnosti plánu:

- je třeba monitorovat poptávku a zájem o službu osobní asistence, její okamžitou denní dostupnost
- zmapovat situaci, zda je služba k dispozici v celém území SO ORP (aktuálně služba deklaruje dojezd do 15 km)
- realizovat jednání s poskytovatelem služby a zástupci sousedního SO ORP Náchod, příp. zástupci KÚ KHK
- podpořit navýšení kapacity služby pro území Novoměstska (navýšení okamžité denní kapacity) při jednání se zástupci KÚ KHK.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Společné cesty - z.s.
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené osoby Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- zástupci SO ORP Náchod
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.1.3 Zachování nabídky služby tísňová péče pro občany z území Novoměstska

Popis:

Na území Novoměstska je seniorům i osobám se zdravotním postižením, kteří jsou vzhledem k věku či zdravotnímu stavu stále a intenzivně vystaveni riziku náhlého ohrožení zdraví, k dispozici služba tísňové péče. Služba je poskytována společností Život Hradec Králové, o.p.s. Služba je poskytována pro cca 10 uživatelů/rok.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Život Hradec Králové, o.p.s.
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené osoby Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.1.4 Zachování nabídky služby centra denních služeb pro občany z území Novoměstska a zlepšení zázemí

Popis:

Pro občany města a celého území SO ORP je k dispozici služba Centrum denních služeb – Domovinka, poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza. Kapacity služby je zachována v rozsahu 15 klientů.

Tato ambulantní služba významně podporuje sdílenou péči rodiny a sociální služby a má významné místo v komplexní péči o seniory v regionu Novoměstska. Do budoucna by bylo vhodné zlepšit zázemí služby o odpočinkovou místnost.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Příspěvek na provoz a investiční dotace (z projektu)

Subjekty zapojené do realizace:

- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.1.5 Zachování kapacity pobytové odlehčovací služby pro občany z území Novoměstska

Popis:

Pro občany Novoměstska a pro občany z dojezdové vzdálenosti do 25 km od Nového Města nad Metují je k dispozici pobytová odlehčovací služba, v kapacitě 5 lůžek. Poskytovatel Městské středisko sociálních služeb Oáza. Doplnjuje tak komplex služeb pro seniory a osoby se ZP, s cílem pomoci pečujícím osobám při péči o osobu blízkou.

V průběhu platnosti Plánu je třeba řešit otázku, zda je stávající kapacita dostačující a případně řešit další rozvoj služby.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Příspěvek na provoz

Subjekty zapojené do realizace:

- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují

Období realizace:

- 2022–2024

CÍL 1.2: Pro občany Novoměstska je k dispozici odpovídající pomoc v pobytových zařízeních sociálních služeb s celodenní péčí

Opatření 1.2.1 Zachování stávající kapacity služby Domov pro seniory ve městě Nové Město nad Metují a zkvalitnění péče

Popis:

Město Nové Město nad Metují chce dostát závazku, že senioři z regionu Novoměstska mohou kvalitně žít a také dožít v blízkosti svých blízkých. S ohledem na demografický vývoj, prodlužující se věk a tím zvyšující se náročnost péče, rapidní nárůst onemocnění spojených demencí, je nutné v období planosti plánu řešit:

- Rozvoj paliativní péče v zařízení poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza (včetně případného propojení na budoucí krajskou metodiku pro toto téma)
- Zajistit pravidelnou lékařskou péči v zařízení poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza (docházka lékaře do zařízení)
- Monitorovat potřeby a požadavky občanů, realizovat depistážní činnost
- Udržovat spolupráci s pobytovými zařízeními (DPS, DZR pro osoby s demencí, hospicové služby, pobytové odlehčovací služby) mimo území Novoměstska, sledovat kapacity a čekací dobu
- V případě potřeby připravit záměr na úpravu poskytování této služby u poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Realizovat modernizaci signalizace v zařízení poskytovatele Městské středisko sociálních služeb Oáza.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Příspěvek na provoz a veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Městské středisko sociálních služeb Oáza + Mobilní hospic
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Odbor majetku města Nové Město nad Metují
- Zástupci města Nové Město nad Metují
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

- 2022–2024

CÍL 1.3: Pro občany Novoměstska je k dispozici pomoc a podpora ze strany dalších (neregistrovaných) služeb a prostřednictvím dalších cílených aktivit

Opatření 1.3.1 Nabídka kompenzačních pomůcek

Popis:

Pro seniory, osoby se zdravotním postižením, nemocné (nemohoucí) a jejich rodiny jsou k dispozici půjčovny kompenzačních pomůcek. Pro region jsou k dispozici minimálně tyto půjčovny:

- Město Nové Město nad Metují, Odbor sociálních věcí – bezplatné zapůjčení kompenzačních pomůcek

- Farní charita Dobruška, Půjčovna zdravotnických pomůcek
- Oblastní charita Náchod
- Městské středisko sociálních služeb Oáza – nabídka pomůcek pro uživatele služeb Městského střediska sociálních služeb Oáza
- Oblastní charita Červený Kostelec – Hospic Sv. Anežky v Červeném Kostelci, Domov Sv. Josefa v Žirči
- Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje o.p.s., pobočka Náchod.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Servis, opravy, nákup (obměna) pomůcek

Subjekty zapojené do realizace:

- Oblastní charita Náchod
- vedoucí Odboru sociálních věcí města MNMN
- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Farní charita Dobruška
- Oblastní charita Červený Kostelec
- Centrum pro integraci osob se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje o.p.s., pobočka Náchod

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.3.2 Poskytování zdravotnických služeb v domácím prostředí

Popis:

Nezbytnou pomoc v přirozeném prostředí při péči o seniory, osoby se zdravotním postižením, osoby s chronickým onemocněním a umírající zajišťuje domácí zdravotní služba a mobilní hospicová služba. Doplňuje tak péči terénních sociálních služeb a umožní lidem setrvat doma, včetně možnosti dožít v domácím prostředí.

Pro území Novoměstska zajišťuje zdravotní domácí péči služba Oblastní charity Náchod. Služba je hrazena z veřejného zdravotního pojištění.

Službu mobilního hospice zajišťuje na území Novoměstska Mobilní hospic Anežky České z Červeného Kostelce (Oblastní charita).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Oblastní charita Náchod
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oblastní charita Červený Kostelec

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.3.3 Udržení služby „Taxi pro seniory“ na území města Nové Město nad Metují

Popis:

Pro seniory na území města Nové Město nad Metují je k dispozici služba „Taxi pro seniory“, kterou zajišťuje firma Vodní záchranná a dopravní služba Náchod s.r.o. Nárok na tuto dotovanou službu mají senioři (65+), kteří žijí na území města.

Pracovníci Odboru sociálních věcí:

- Pravidelně informují o nabídce této služby
- Monitorují potřeby seniorů v oblasti dopravy a přepravy, a to jak na území města, tak na celém území Novoměstska.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Příspěvek na provoz

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Vodní záchranná a dopravní služba Náchod s.r.o.
- Zástupci obcí z SO ORP Nové Město nad Metují

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.3.4 Pravidelná depistážní činnost zaměřená na chudobu a další problémy seniorů 80+

Popis:

Sociální pracovnice Odboru sociálních věcí města NMNM realizují pravidelnou depistážní činnost na území města, s cílem:

- Vyhledávat seniory, kteří jsou ohroženi chudobou
- Vyhledávat seniory, kteří jsou osamělí
- Vyhledávat seniory, kteří potřebují pomoc či péči další osoby
- Zprostředkovat pomoc nástroji města
- Zprostředkovat spolupráci s dalšími subjekty – poskytovatelé sociálních služeb, místní pobočkou Úřadu práce (dávky MOP, dávky hmotné nouze, úprava bytu atd.).

V průběhu realizace plánu bude znovu nabídnuta možnost realizovat depistážní činnost i mezi občany dalších obcí na území Novoměstska.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Částečně mzdové náklady

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- pracovníci Úřadu práce – kontaktní pracoviště Nové Město nad Metují
- zástupci obcí v regionu Novoměstska
- Městské středisko sociálních služeb Oáza a další oslovení poskytovatelé sociálních a dalších služeb

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 1.3.5 Realizace informačních a podpůrných aktivit pro seniory, OZP a pečující osoby

Popis:

Jedenkrát ročně proběhne ve městě Týden péče a pomoci, v jehož rámci jsou realizovány přednášky pro pečující osoby, poskytovatelé služeb představí nabídku svých služeb, jsou zde k dispozici informační materiály, prostor pro individuální poradenství.

Pracovníci Odboru sociálních věcí dále zajišťují:

- poradenství pro pečující osoby, jsou schopni informovat o podmínkách v krajských (či soukromých nebo obecních) pobytových zařízeních typu Domovy pro seniory a Domovy se zvláštním režimem, příp. v dalších zařízeních sociálních služeb
- Pravidelnou depistážní činnost mezi pečujícími osobami a rodinným příslušníky seniorů a OZP
- pravidelnou aktualizaci informací na webových stránkách města o stavu a nabídce v síti sociálních služeb
- Pravidelné předávání informací o možnostech podpory pro pečující zástupcům všech obcí na Novoměstsku a praktickým lékařům
- Pravidelné předávání informací pečujícím osobám a zástupcům všech obcí na Novoměstsku o nabídkách specializovaných akcí a projektů (např. projekt Pečuj doma, ...)
- Setkání pro pečující osoby, odborníky i širokou veřejnost
- Pravidelnou přednášku na téma Alzheimerova choroba.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano – realizace Týdne péče a pomoci, zajištění přednášek, občerstvení

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další oslovení poskytovatelé sociálních služeb, další návazné služby, instituce apod.

Období realizace:

- 2022–2024 (pravidelně 1x ročně)

2. LIDÉ S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A LIDÉ S DUŠEVNÍM ONEMOCNĚNÍM

O cílové skupině a jejích potřebách

Z hlediska potřeb rodin a potřeb a schopností jednotlivých osob jsou lidé s mentálním postižením na Novoměstsku nesourodá skupina. Lidé s výraznou mírou postižení potřebují každodenní podporu ve zcela běžných denních činnostech, kterou jim v tuto chvíli poskytují rodinní příslušníci, ambulantní denní stacionáře, někteří žijí v pobytových sociálních službách. Rodiny, které dlouhodobě pečují o blízkého, potřebují často pomoc s péčí a potřebují mít možnost pravidelného oddychu.

Lidé s nižší mírou podpory potřebují mít možnosti se vzdělávat, aktivně se uplatnit, vydělat si finanční prostředky, dostat se do společnosti dalších lidí, využívat běžné zázemí, které poskytuje město a region a být samostatní v oblasti bydlení.

Jako velmi nelehkou a z hlediska dostupných a vhodných sociálních služeb dlouhodobě extrémně problematickou vnímají pracovníci města situaci rodin s lidmi s autismem (případně s lidmi s jiným, atypickým projevem v chování, zejména agresivními prvky, celkově lidí s chováním náročným na péči). Pro tyto osoby a jejich rodiny v současnosti není ve městě ani regionu nabídka adekvátní pomoci. Pracovníci města dlouhodobě monitorují potřeby u jedné rodiny s dospělým synem s poruchami autistického spektra.

O situaci rodin a konkrétních potřebách adekvátní péče, včetně péče vysoce specializované pro lidi s chováním náročným na péči, informuje vedoucí Odboru sociálních věcí struktury krajského střednědobého plánování a pracovníky Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Trvale platí, že mnoho rodin, které každodenně pečují o své blízké s mentálním postižením, by rádo žilo a dožilo společně se svým blízkým, ve vlastní domácnosti. V případě nutnosti využívat pobytovou službu by rády rodiny zůstaly v blízkém kontaktu, tudíž ideálně se službou na území města nebo v regionu Novoměstska. Vedením denního stacionáře společnosti NONA 92, o.p.s. byly avizovány potřeby 2 osob (stávajících uživatelů), pro které bude v blízké budoucnosti třeba zajistit podporu 24 hodin denně. Obě tyto osoby v současnosti využívají služeb Denního stacionáře, přičemž pracovníci poskytovatele avizují blížící se limit možností péče jak v rodině (pečujícími dochází síly), tak v denním stacionáři (služba přestává být dostačující).

Další avizovanou potřebou je rozšíření prostor Denního stacionáře společnosti NONA 92, o.p.s. Stacionář předpokládá přijetí dalších 3 zájemců, kteří budou vyžadovat vyšší míru podpory (náročnější postižení, potřeba kompenzačních pomůcek – vozíky, lůžka apod.). V současné chvíli jsou prostory Denního stacionáře již neodpovídající, poskytovat péči je zde pro pracovníky náročné. Zástupci organizace o situaci opakovaně informují a hledají cesty, jak přesunout část (případně celou) organizace a služeb do vhodnějších prostor.

Situace, kdy pečujícími osobám dochází síla, se na Novoměstsku netýká pouze zmiňovaných 2 osob v péči služby Denního stacionáře. Sociální pracovníci města v praxi opakovaně řeší otázky, jak včas začít realizovat praktická opatření pro dobu vyčerpání sil pečujících osob. Proto se jeví jako nezbytná včasná práce s rodinami a průběžné poradenství sociálních pracovníků (ať již pracovníků města nebo pracovníků dalších sociálních služeb). Potřeba práce s rodinami, jejich vedení k tomu, aby nechávaly své dítě postupně se osamostatňovat a aby se i své dítě včas připravovaly na změny, vychází ze zkušeností a praxe jak sociálních služeb, tak výše zmíněných pracovníků města.

Ve městě Nové Město nad Metují aktuálně žije (resp. má trvalé bydliště) 22 osob, které jsou omezeny ve svéprávnosti a mají stanoveného fyzického opatrovníka (nejčastěji z řad rodinných příslušníků, ale jde i o osoby v jiném vztahu). Sedm z těchto 22 osob žije v pobytovém zařízení sociálních služeb (5 z nich mimo území Novoměstska). Jde o zařízení typu domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a domov pro osoby se zdravotním postižením. Dalších 5 lidí využívá ambulantních sociálních služeb (denní stacionáře) a 10 z nich žádné sociální služby pravidelně nevyužívá. Další podrobnosti o složení této skupiny osob je v následující tabulce:

Tab. č. 8: Lidé omezení ve svéprávnosti, kteří žijí na území města Nové Město nad Metují a mají fyzického opatrovníka (Zdroj: interní statistiky Odbor sociálních věcí)

dle věku	0-26 let	26-65 let	65 a více let		
	3 osoby	12 osob	7 osob (z toho 3 osoby ve věku 86 a více let)		
Dle stupně PNP a dle využívání sociálních služeb	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň	4. stupeň	Bez PNP
Ambulantní služby			2	3	
Pobytové služby	1		1	4	1
Pravidelně nevyužívá služby	3		2	4	1

Město Nové Město nad Metují aktuálně dělá výkon veřejného opatrovnictví, a to pro 20 osob. Jde o osoby s kombinací různých znevýhodnění (duševní nemoc, mentální hendikep, ohrožující návyky a rizikový způsob života, nedostatečné příjmy atd.).

Veřejné opatrovníky vykonávají i další obce z území Novoměstska. Stejně tak v jednotlivých obcích žijí další lidé, kteří jsou omezení na svéprávnosti a mají své fyzické opatrovníky.

Sociální pracovníce města jsou v kontaktu ale i s lidmi s duševním onemocněním (a jejich rodinami), u nichž nebyla omezena svéprávnost, a kteří potřebují pomoc a spolupráci při řešení své životní situace.

Služba terénní sociální rehabilitace společnosti Péče o duševní zdraví, z.s., která do města a regionu zajíždí ze sousedního Náchoda a která je dlouhodobě jedinou sociální službou pro osoby s duševním onemocněním v regionu, vykazala, že v roce 2020 spolupracovala s 12 uživateli z Novoměstska. Uživatelé služby byli lidé s psychotickou duševní poruchou nebo těžkou depresivní poruchou, u kterých je spolupráce se službou letitá. Služba dále spolupracovala i s uživateli, u kterých byla jasně ohraničena zakázka a cíl spolupráce, a která trvala jen v řádu měsíců. Šlo o uživatele s poruchami osobnosti, neurotickými poruchami nebo o osoby, u kterých se kombinovalo lehké mentální postižení s nějakým typem duševního onemocnění. Služba pomáhá uživatelům řešit potřeby z oblasti: bydlení, zajištění financí, poradenství z oblasti dávek, prevence relapsu nemoci a prevence hospitalizace, nastavení medikace (ve spolupráci s lékařem), spolupráce s rodinou a edukace o nemoci.

Pracovníci služby také informovali o minimálně 3 osobách z regionu hospitalizovaných v roce 2021 v Psychiatrické nemocnici Havlíčkův Brod. Lze předpokládat, že další obyvatelé z regionu mohou být v případě akutních obtíží hospitalizováni i v dalších psychiatrických nemocnicích mimo region (Psychiatrická nemocnice Kosmonosy, Psychiatrická nemocnice Bohnice atd.). Na území města je Lůžkové oddělení psychiatrie a psychiatrická ambulance (spadající pod oblastní nemocnici Náchod, a.s.).

Podle sociálních pracovníků města je pro lidi s duševním onemocněním (a nejen pro ně) obtížné, a často spíše nemožné, získat adekvátní vlastní bydlení, případně si toto bydlení dlouhodobě udržet. Na této skutečnosti často ztroskotává návrat z hospitalizací i pomoc sociálních služeb.

O jednom uživateli, který je připraven vrátit se zpět do regionu Novoměstska, referovala služba Domov se zvláštním režimem Domov Dolní zámek Teplice nad Metují. Uživatel bude vyžadovat pomoc a podporu kvůli svému psychickému onemocnění, zvládne však žít v přirozeném prostředí a nepotřebuje službu 24 hodin denně.

Z hlediska práce sociálních pracovníků města je velmi problematická skupina lidí (v podmínkách Novoměstska spíše jednotlivců), kteří žijí v nestandardních podmínkách (nebo nestandardním způsobem života), často na hranici bezdomovectví a u kterých je duševní nemoc zjevná, ale ne vždy diagnostikovaná. Často se jedná o osoby, u kterých je kumulace několika skutečností – seniorský věk, bezdomovectví, atypické nebo agresivní chování, duálnost diagnóz, závislosti, nízké nebo nulové příjmy, neochota podřídit se režimu a pravidlům pobytových služeb atd. To vše se často stává důvodem pro nepřijetí do sociálních služeb (příp. ukončení spolupráce z důvodu porušování pravidel). Jedinou alternativou pomoci pro tyto skupiny lidí s duševním onemocněním pak zůstává psychiatrická hospitalizace, která se často mění na dlouhodobou sociální hospitalizaci. Návrat do přirozeného prostředí je pak bez pomoci v podstatě nemožný.

Další problematickou skupinou z hlediska pomoci se stávají lidé s kombinací duševní nemoci a mentálního postižení (či naopak). I tato kombinace se často stává důvodem pro jejich nepřijetí do sociálních služeb. Stejně tak problematická je kombinace duševní nemoci a poruchy chování či sexuální deviace. Téměř nulová pomoc je pak pro osoby s poruchou osobnosti.

Obtížnou činí jakoukoliv pomoc neochota a nespolečenská nemocného člověka. V těchto situacích sociální pracovníci města i pracovníci sociálních služeb intenzivně volají po spolupráci všech týmů a resortů, které se o daného člověka starají (tj. spolupráce sociálních služeb, sociálních pracovníků obcí, opatrovníků, ambulantních i lůžkových psychiatrických služeb, terapeutických služeb, pracovníků úřadů práce a dalších). Situaci také komplikuje nedostupnost odborníků (lékařů, terapeutů, odborníků na diagnostiku atd.). Tato situace není krátkodobá a netýká se pouze Novoměstska.

Velmi problematickou je také dostupnost, resp. nedostupnost pedopsychiatrie a odborníků pro dětskou populaci, případně dlouhé čekací doby na odborná vyšetření, diagnostiku a následnou terapeutickou péči. Tato situace opět není krátkodobá a opět se netýká pouze Novoměstska.

Trvalou potíží je v Novém Městě nad Metují získat vhodné bydlení. Platí to i pro situace cílových skupin lidí s duševním onemocněním a lidí s mentálním postižením. V rámci transformace psychiatrické péče pak lze očekávat i další požadavky na vhodné bydlení od lidí, kteří by se mohli vracet z psychiatrických nemocnic a z dlouhodobých sociálních hospitalizací.

O sociálních službách

Město dlouhodobě finančně podporuje pomoc a podporu osobám s mentálním postižením a lidem s duševním onemocněním, aby co nejvíce mohli žít a fungovat v jejich přirozeném prostředí (domácnostech).

Přímo ve městě působí organizace NONA 92, o.p.s., která poskytuje 2 sociální služby – ambulantní službu denní stacionář NONA v kapacitě 25 míst a ambulantní službu sociální rehabilitace s kapacitou 4 místa.

Druhým poskytovatelem je Domov Dědina, který ve městě provozuje pobytovou sociální službu chráněné bydlení, v kapacitě pro 5 uživatelů (kteří bydlí ve 3 samostatných bytech).

Pro lidi s duševním onemocněním je k dispozici terénní sociální služba sociální rehabilitace, kterou provozuje organizace Péče o duševní zdraví, z.s., pobočka Náchod. V dalších letech je předpoklad

zřízení Centra duševního zdraví v Náchodě, které by kumulovalo zdravotní i sociální péči a zajistilo potřebnou pomoc i pro občany z Novoměstska.

Potřebnou pomoc může v domácnostech poskytnout také terénní služba pečovatelská služba, provozovaná Městským střediskem sociálních služeb Oáza (děje se tak např. ve spolupráci se sociální rehabilitací Péče o dušení zdraví, z.s.).

Ve městě také působí specializovaná vzdělávací instituce – Mateřská škola a Základní škola speciální NONA, o.p.s.

Lidé s mentálním postižením z Nového Města nad Metují a jejich rodiny využívají sociální služby i v Náchodě. Velmi žádaná a využívaná je odlehčovací služba provozovaná společností Stacionář Cesta Náchod z.ú. Služba je poskytována ambulantní i pobytovou formou, s celkovou kapacitou 5 míst. O tuto službu je dlouhodobě velký zájem (a to i z řad občanů Novoměstska) a stávající kapacita tak není dostačující. Společnost dále provozuje službu denní stacionář.

Pracovní a sociální uplatnění lidí s duševním i mentálním onemocněním pomáhají realizovat společnost Aspekt, z.s. z Náchoda (sociální služba sociální rehabilitace) a společnost PFERDA, z.ú., která působí v Náchodě a v Rychnově nad Kněžnou (sociální služba sociální rehabilitace v oblasti práce a bydlení a chráněná pracovní místa).

V Hradci Králové působí organizace Křesadlo HK – Centrum pomoci lidem s PAS, z.ú., která nabízí služby sociální rehabilitace a odborné sociální poradenství zacílené na osoby s diagnostikovanou poruchou autistického spektra od 7 let věku.

Pro lidi s duševním onemocněním (od 16 let věku) je k dispozici krizová pomoc v pobytové formě (pobytová sociální rehabilitace), kterou nabízí Centrum duševního zdraví RIAPS Trutnov (poskytovatel Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov).

Poskytovatelem pobytové služby domov pro osoby se zdravotním postižením s celodenní péčí a chráněné bydlení je Domov Dědina. Svá zařízení má v Opočně, Přepychách, Českém Meziříčí, Jaroměři, Třebechovicích, Náchodě, Novém Městě nad Metují a připravuje další. Domov Dědina poskytuje službu chráněného bydlení pro osoby s kombinací mentálního (základní) a duševního onemocnění (např. schizofrenie), nabízí službu i pro osoby s poruchou autistického spektra (Aspergerův syndrom).

Dalším blízkým zařízením tohoto typu je Domov Na Třešňovce v České Skalici, které má však výhledově (během několika let) ukončit poskytování tohoto typu služby. Další zařízení, kde jsou umístěni lidé z Novoměstska, jsou Ústav sociální péče pro mládež Kvasiny, Barevné domky Hajnice a chráněné bydlení Domova v Podzámčí v Chlumci nad Cidlinou.

V Královéhradeckém kraji dále funguje zařízení Domov Na Stříbrném vrchu v Rokytnici v Orlických horách (domov se zvláštním režimem) pro lidi s chronickým duševním onemocněním. Zařízení se specializuje na uživatele se schizofrenními poruchami. Domov Na Stříbrném vrchu provozuje také službu chráněné bydlení pro lidi s duševním onemocněním.

V rámci transformačních projektů Královéhradeckého kraje by se služby Domova Na Stříbrném vrchu měly rozšířit i do Nového Města nad Metují. V průběhu příštích let by zde mělo vzniknout chráněné bydlení (předpokládána lokalita Hradčana).

Další transformační projekt Královéhradeckého kraje předpokládá na území města vznik Domova pro osoby se zdravotním postižením, který bude spadat pod organizaci Ústav sociální péče pro mládež Kvasiny, plánovaná kapacita je 18 míst (lokalita Kasárna).

Cíle a opatření

V období platnosti Plánu budou pro podporu lidí s mentálním postižením a lidí s duševním onemocněním realizovány tyto cíle a jejich opatření:

CÍL 2.1: Lidé s mentálním postižením a lidé s duševním onemocněním na Novoměstsku mají pomoc a podporu, aby mohli žít a fungovat v domácím prostředí

Opatření 2.1.1 Podpora existujících terénních, ambulantních a odlehčovacích služeb

Popis:

Lidem s mentálním postižením, jejich rodinám a lidem s duševním onemocněním a jejich rodinám jsou na Novoměstsku (příp. v Náchodě) k dispozici tyto služby:

- Sociální rehabilitace (Péče o duševní zdraví, z.s.)
- Denní stacionář a sociální rehabilitace (NONA 92, o.p.s.) – podpora organizace při hledání či úpravě vhodných prostor pro službu denní stacionář
- Pečovatelská služba (Městské středisko sociálních služeb Oáza)
- Podpora samostatného bydlení (Pferda, z.ú.)
- Denní stacionář (Stacionář Cesta Náchod, z.ú.)
- Odlehčovací služby (Stacionář Cesta Náchod, z.ú.).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Péče o duševní zdraví, z.s.
- NONA 92, o.p.s.
- Stacionář Cesta Náchod, z.ú.
- Městské středisko sociálních služeb Oáza
- Pferda, z.ú.

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 2.1.2 Podpora aktivního uplatnění osob s mentálním postižením a lidí s duševním onemocněním

Popis:

Lidé s mentálním postižením a lidé s duševním onemocněním mají podporu, aby mohli hledat příležitosti k aktivnímu pracovnímu a společenskému uplatnění. K tomu jim pomáhají služby sociální rehabilitace (Aspekt, z.s., Náchod, NONA 92, o.p.s., Pferda, z.ú.), nabízí přípravu, nácvik a podporu při uplatnění a formou podporovaného zaměstnávání pomáhají najít odpovídající pracovní uplatnění. Společnost Pferda, z.ú. nabízí pracovní uplatnění i formou chráněných pracovních míst, a to pro lidi, kteří se na běžném trhu práce nemohou uplatnit.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- NONA 92, o.p.s.
- Aspekt, z.s.
- Pferda, z.ú.

Období realizace:

- 2022–2024

CÍL: 2.2: Podpora řešení situace rodin, kde péče blízkých již nestačí

Opatření 2.2.1 Monitorování potřeb jednotlivých rodin a vyjednávání o vhodném způsobu řešení jejich situace

Popis:

V období platnosti plánu pracovníci Odbor sociálních věcí:

- monitorují situaci, potřeby a požadavky rodin, které pečují o blízkou osobu s mentálním postižením nebo blízkou osobu s duševním onemocněním, které žijí na území Novoměstska
- monitorují situaci, potřeby a požadavky rodin, které pečují o blízkou osobu s chováním náročným na péči, poruchami autistického spektra apod., které žijí na území Novoměstska
- monitorují situaci a možnosti fyzických opatrovníků z řad rodinných příslušníků
- tam, kde rodiny avizují, že možnosti péče v domácím prostředí budou brzy nedostatečné (a to i za podpory terénních a ambulantních služeb), pomáhají sociální pracovníci hledat a vyjednat včasný a vhodný způsob pomoci
- předávají informace o situaci a potřebách rodin a osob, o které je pečováno na jednáních se zástupci KÚ KHK
- monitorují možnosti a podmínky poskytovatelů sociálních služeb (Domov Dědina, Ústav sociální péče pro mládež Kvasiny, Domov Na Stříbrném vrchu, Domovy Na Třešňovce a další).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ne

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- zástupci KÚ KHK
- zástupci poskytovatelů odpovídajících sociálních služeb

Období realizace:

- 2022–2024

Opatření 2.2.2 Podpora rozšíření služeb a příprava na nová zařízení na území města

Popis:

Město Nové Město nad Metují chce podporovat rozšiřování nabídky služeb na svém území tak, aby lidé s mentálním postižením nebo duševním onemocněním nemuseli nutně odcházet do pobytových zařízení mimo region a nedocházelo tak k přetrhání rodinných a dalších vazeb.

Pracovníci Odboru sociálních věcí:

- spolupracují se zástupci KÚ KHK, Ústavem sociální péče pro mládež Kvasiny a Domovem Na Stříbrném vrchu na přípravě vzniku nových zařízení typu chráněné bydlení a domov pro osoby se zdravotním postižením, která budou na území města budována v rámci transformace stávajících pobytových zařízení
- monitorují potřeby návaznosti nových zařízení na stávající sociální služby, na vybavenost a infrastrukturu ve městě a na další agendy v gesci Odboru sociálních věcí (veřejné opatrovnictví apod.).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- ne

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- zástupci KÚ KHK
- zástupci poskytovatelů sociálních služeb - Ústav sociální péče pro mládež Kvasiny a Domov Na Stříbrném vrchu

Období realizace:

- 2022–2024

3. LIDÉ V OBTÍŽNÉ SOCIÁLNÍ A ŽIVOTNÍ SITUACI

O cílové skupině a jejích potřebách

Do obtížné sociální a životní situace se dostávají lidé z různých důvodů a příčin. Nové Město nad Metují i celý správní obvod je území tradičně klidné, bez významných a viditelných sociálních potíží, jako jsou například destabilizující chudoba¹³ významné části obyvatel, lidé žijící ve vyloučených lokalitách, vzdělávací problémy žáků apod. Průběžná sledování měřených jevů na území SO ORP Nové Město nad Metují (exekuce¹⁴, index sociálního vyloučení¹⁵, index vzdělávacích problémů¹⁶ apod.) tuto skutečnost potvrzují. Přestože žádná ze zmiňovaných sociálních a životních situací nevyklučuje a neohrožuje početně významnou část obyvatel, dostávají se i lidé na Novoměstsku do obtížných situací, ve kterých potřebují pomoc a podporu služeb a institucí.

Lidé v bytové nouzi.

Lidé se skrytými i zjevnými problémy, často nízkopříjmové domácnosti (rodiny samoživitelů, seniorů jednotlivců, rodiny s nezaměstnaným/nezaměstnatelným členem), lidé bez příjmů ze zaměstnání, odkázaní často pouze na příjmy z invalidních důchodů nebo z dávek hmotné nouze (příp. dalších dávek a příspěvků). V dalších letech lze předpokládat, že zvyšující se náklady na bydlení (vyšší nájmy, výdaje za energie a výdaje na provoz domácnosti) posunou další a další lidi k potřebě dostupného (sociálního) bydlení. Podle pracovníků Centra prevence Mandl jde zhruba o 10 lidí ročně, kteří z výše popsaných důvodů vyhledají pomoc jejich služeb. Lidí, kteří se na území města nachází v podobné situaci, ale nijak ji aktivně neřeší, je ale podle pracovníků Centra mnohem více.

Ve městě ani regionu nefiguruje zjevné bezdomovectví. Přesto ve městě žijí lidé, kteří se (například po návratu z výkonu trestu odnětí svobody, v důsledku domácího násilí apod.) nemají kam uchýlit a jsou odkázaní na pomoc azylových zařízení pro jednotlivce či rodiny, nebo městské či jiné ubytovny.

Tab. č. 9: Přehled lidí v bytové nouzi ve městě Nové Město nad Metují (stav k červnu roku 2021), Zdroj: interní statistiky Odboru sociálních věcí, závěrečná zpráva „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence soc. vyloučení Nové Město nad Metují“

Lidé v bytové nouzi	Dohledané (odhadované) počty osob
Lidé bez střechy nad hlavou, resp. ve stavbách nevhodných k bydlení (chaty, opuštěné stavení apod.)	Cca 19 osob
Lidé v ubytovnách nebo pobytových zařízeních sociálních služeb	5 osob městské ubytovně 3 osoby azylový dům Hradec Králové 1 osoba ubytovna mimo region
Odhady počtu rodin s dětmi, které mohou žít v neuspokojivém bydlení	Cca 5 % dětí, které navštěvují základní školy, tj. cca 43 rodin
Senioři	Cca 9 % seniorů ve městě má exekuce, tj. problém s příjmy

¹³ <https://www.mapavzdelavani.cz/socialni-problemy?orp=1058>

¹⁴ <http://mapaexekuci.cz/index.php/mapa-2/>

¹⁵ https://www.socialni-zaclenovani.cz/index_socialniho_vylouceni/

¹⁶ <https://www.mapavzdelavani.cz/vzdelavaci-problemy?orp=1058>

Velmi problematické jsou situace, kdy lidé náhle ztratí bydlení. Existující azylová zařízení (azylové domy pro rodiny nebo jednotlivce) jsou mimo region. Městská ubytovna jako jedna z možností, jak řešit ztrátu bydlení, ale není vhodná např. pro rodiny s dětmi. Rodiny s dětmi (ale ani další lidé) pak nemají ve městě možnost získat okamžitou podporu např. formou krizového bydlení (bydlení bez požadavků kauce, bezbariérové apod.).

Lidé, kteří využívají služeb městské ubytovny, jsou v pravidelném kontaktu se sociálními pracovníky města, s pracovníky kontaktního pracoviště Úřadu práce, příp. s dalšími institucemi a sociálními službami. Problematický je odchod z ubytovny do vlastního bydlení, protože komerční nabídky nejsou pro tyto zájemce finančně dostupné. Jako velmi potřebné se jeví podpořit tyto osoby možnostmi dostupného bydlení, provázaného s podporou sociálních pracovníků (ať již města nebo sjednaných sociálních služeb).

Možnosti dosáhnout na kvalitativně lepší úroveň bydlení, než ve kterém se člověk aktuálně nachází, je ve městě i regionu dlouhodobě problematická. Pomoc sociálních služeb a sociálních pracovníků pak často naráží a selhává. Sociální služba/sociální práce člověka zachytí a zajistí, když je v krizi, podpoří a pomůže mu, aby se začal začleňovat. Z důvodů nízkého počtu městských bytů, či plnění přísných pravidel (vstupní kauce, neexistence jakéhokoliv závazku vůči obci atd.) ale není, kam by se daný člověk z nestandardního ubytování mohl posunout.

Podle pracovníků kontaktního pracoviště Úřadu práce jsou zásadním problémem lidí v bytové nouzi jistoty (kauce), na které nedokáže většina lidí našetřit. K tomuto účelu mohou žádat o dávku mimořádné okamžité pomoci (MOP). Dávkou MOP jsou řešeni cca 1-3 klienti za rok. Celkem ale za rok tuto dávku za účelem zaplacení jistoty žádá cca 10 žadatelů. Jde převážně o samoživitelky či jednotlivce. Podmínkou pro čerpání této dávky je doložení vážného důvodu pro čerpání této dávky (vážný důvod, proč opouští stávající bydlení, je například domácí násilí). Řada ze žadatelů však na dávku nedosáhne. Prvním důvodem je, že žadatelé o tuto dávku porušili například podmínky nájemní smlouvy nebo neplatili nájemné a z toho důvodu jim byla ukončena nájemní smlouva. V tomto případě zaniká nárok na dávku. Jiným problémem je, když by žadatelé mohli dávku čerpat, ale majitel bytu požaduje v rámci jistoty i zálohu na poplatky za energie. Žadatelé o dávku musí doložit, jak tuto částku doplatí a pokud doložit nemohou, tak zaniká nárok na dávku. Pokud osoba dosáhne na dávku MOP, dostane celkem 2 holé nájem. V případech, když žadatel na dávku nedosáhne je odkázán na využití ubytovny ve městě, azylové bydlení či jiné přechodné bydlení. Pracovníci místní pobočky Úřadu práce jako efektivní řešení vidí možnost rychlého přidělení krizového bytu jako mezistupeň bydlení.

I podle sociálních pracovníků z Oddělení sociálně- právní ochrany dětí v Novém Městě nad Metují jsou bytovou nouzí nejvíce ohroženy matky samoživitelky s jedním dítětem. Mají bohužel vyšší pravděpodobnost, že nedosáhnou na finanční pomoc v podobě dávek. Oddělení řeší cca 5-10 takovýchto případů ročně. Jako pomoc pro tyto situace vnímají poskytnutí městského krizového bydlení na dobu nezbytně nutnou (cca 2-3 měsíce).

Problematická je také spolupráce a pomoc lidem, kteří žijí v nevyhovujícím prostředí a zároveň nejsou schopni a ochotni k dodržování podmínek ubytování např. na městské ubytovně nebo v pobytových azylových zařízeních. V situaci těchto lidí často dominuje užívání alkoholu, neschopnost udržet si zaměstnání, neschopnost dodržovat sjednané podmínky či dostavit se na domluvené schůzky. Tito lidé často vinou zanedbání nějaké povinnosti přichází o možnost výplaty sociálních dávek a tím se dostávají do finančně neřešitelné situace. Často jsou bez jakéhokoliv sociálního zázemí, případně o ně jejich blízcí přestali mít zájem.

Lidé ohrožení závislostmi.

Město Nové Město nad Metují vykazuje letitou přítomnost drogové scény. Nejčastěji užívanou drogou je pervitin (injekční i neinjekční formou). Dle informací od zástupců společnosti Laxus z.ú. se v posledních době objevuje trend zneužívání opiátových léků. Dále dokládají pravidelné uživatele

konopných drog a substitučních prostředků. Údaje za rok 2020 (i přes omezení způsobená pandemií covid 19) dokládají nárůst počtu nových klientů, nárůst počtu vydaných injekčních stříkaček i zvýšenou návratnost použitých injekčních stříkaček.

Tab. č. 10: Meziroční srovnání vybraných ukazatelů o realizaci terénních programů pro uživatele drog na Novoměstsku, Zdroj: Zpráva společnosti Laxus, z.ú., Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje

	Rok 2019	Rok 2020
Počet vydaných injekčních setů	7120	9562
Počet nových klientů	5	9
Počet klientů ve službě	18	23
Návratnost použitých injekčních stříkaček	94 %	108 %

Z hlediska pomoci uživatelům drog (jejich rodinám, blízkým atd.) i z hlediska ochrany veřejného zdraví je klíčové zachování kontinuity odborné terénní pomoci a spolupráce mezi společností Laxus, z.ú. a zástupci města Nové Město nad Metují.

Lidé ohrožení vyloučením z důvodů destabilizující chudoby, dlouhodobé ztráty příjmu, vysoké míry zadlužení atd.

Podle informací pracovníků Občanské poradny Náchod se počty osob, které se na jejich službu odborného sociálního poradenství z území Novoměstska obrací, dlouhodobě nemění a neindikují tak nějakou vyšší potřebnost poradenství např. v oblasti dluhů, exekucí, insolvenčí apod.

Dlouhodobě se ani nijak výrazně nemění podíly evidovaných nezaměstnaných osob. Podrobnější informace za město Nové Město nad Metují uvádí následující tabulka. V porovnání s většími územními celky byl podíl nezaměstnaných osob ve městě na konci roku 2020 téměř shodný se stavem v celém území SO ORP Nové Město nad Metují, Královéhradecký kraj vykazoval mírně vyšší hodnotu než 3,1 % a v rámci celé ČR činil podíl nezaměstnaných osob 5,3 %. Novoměstsko je tedy region s dlouhodobě nízkou mírou nezaměstnanosti.

Tab. č. 11: Trh práce a nezaměstnanost ve městě Nové Město nad Metují (stav k 31.12.), Zdroj: závěrečná zpráva „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence soc. vyloučení Nové Město nad Metují“

Rok	Dosažitelní uchazeči 15-64 let	Obyvatelstvo 15-64 let	Podíl nezaměstnaných osob	Pracovní místa v evidenci ÚP	Počet dosažitelných uchazečů na 1 pracovní místo
2016	154	5 948	2,5 %	67	0,4
2017	127	5 848	2,1 %	150	1,2
2018	130	5 773	2,2 %	238	1,8
2019	136	5 692	2,4 %	220	1,6
2020	177	5 614	3,1 %	95	0,5

Problematika absence příjmů, chudoby, případně zadlužení se tak týká jen minima obyvatel na území Novoměstska. Přesto pracovníci služeb Centra prevence Mandl, Oblastní charity Náchod a Aufori, o.p.s. upozorňují, že v poslední době zaznamenávají klientelu jakoby jiného „nového typu“. Pracovníci služeb referují o lidech, kteří doposud měli vlastní zdroje pomoci na řešení svých problémů a obtížných situací, byť se často dostávali na hranici svých sil. V souvislosti se změnami typu zvyšující

se náklady na bydlení i na běžné životní potřeby však tyto lidé přestávají být schopni řešit situace svými silami a být neradi a často s pocitů ponížení, se začínají obracet na sociální služby. Prakticky se tyto situace projevují nemožností udržet si komerční nebo stávající bydlení, neschopností zajistit potřeby dětí (např. poplatit školní pomůcky, obědy apod.), neschopností reagovat na nečekané výdaje nebo výpadky příjmu atd. Zvláštní typy problémů pak přináší absence lékařské či jiné odborné péče pro určité skupiny obyvatel (např. lidé bez domova, lidé z pobytových zařízení sociálních služeb).

O sociálních službách

Ve městě sídlí a působí Centrum prevence Mandl, sociální rehabilitace zaměřená na pomoc lidem od 15 let, kteří vedou rizikový způsob života. Pro své uživatele poskytují, mimo jiného, i dluhové poradenství.

V rámci terénní formy poskytování sociálních služeb ve městě a regionu dlouhodobě působí terénní program (Centrum terénních programů) společnosti Laxus z.ú. Je určen pro osoby od 15 let ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. V rámci terénních programů zajíždí pravidelně 1-2 týdně do města, kde realizuje přímou práci s uživateli injekčních drog, výměnu injekčního materiálu, nabízí screeningové testy na přenosné infekční choroby, realizuje depistáže zaměřené na neinjekční uživatele a nově též depistáže a kontaktní práci na sociálních sítích. Společnost Laxus z.ú. dále i pro občany z Novoměstska poskytuje v Ambulantním centru v Náchodě sociální a adiktologické služby (krátkodobé poradenství, ambulantní léčbu, následnou péči, diagnosticko-motivační program atd.) a sociální a adiktologické služby v Ambulantním centru v Hradci Králové (ambulantní službu následné péče pro abstinující osoby a jejich rodiny a další programy). Pro obviněné a odsouzené nabízí Laxus z.s. službu odborného sociálního poradenství (Centrum poradenských služeb pro obviněné a odsouzené, Hradec Králové).

Pro osoby, které z důvodu závislosti na alkoholu nejsou schopni žít ve svém přirozeném prostředí a potřebují 24 hodinovou pomoc, je Královéhradeckým krajem zřízen Domov se zvláštním režimem Domov Dolní zámek Teplice nad Metují. Aktuálně v zařízení žijí 2 uživatelé z území Novoměstska. Další osoby, pro které město Nové Město nad Metují dělá veřejného opatrovníka, a které mají diagnostikovaný návyk na alkoholu, využívají služeb Domova pro seniory v Přepychách.

Další podporu a pomoc v terénu na Novoměstsku nabízí služba terénních programů společnosti Auforia, o.p.s. Pracovníci společnosti pracují jak ve městě, tak v okolních obcích. Spolupracují s lidmi od 18 let věku, kteří vedou rizikový způsob života, případně jsou tímto způsobem života ohroženi.

Za dalšími službami obyvatelé regionu dojíždí do jiných měst. Pomoc a podporu formou dluhového poradenství a poradenství v dalších oblastech nabízí Občanská poradna Náchod (poskytovatel Občanské poradenské středisko, o.p.s.). Problematika dluhů a insolventů je však nejčastěji řešenou problematikou v rámci tohoto odborného poradenství.

Město vlastní a provozuje ubytovnu s kapacitou 12 lůžek (+1 krizové lůžko), která ale při pandemii nemoci covid 19 byla snížena. Na ubytovnu jsou přijímáni prioritně občané z Nového Města nad Metují. Občané blízkého regionu jsou přijati v případě volné kapacity a pouze po doporučení obce, odkud pochází. Ubytovna má pravidla, při jejichž porušení je dané osobě ubytování na dobu minimálně ½ roku zrušeno. Ubytovna ale nenabízí vhodné ubytování pro všechny potřebné, není například vhodná pro rodiny s dětmi.

Azylové ubytování nabízí Oblastní charita Náchod, a to azylový dům pro matky s dětmi (Sv. Anna) a azylový dům „Dům na půli cesty“ pro mladé lidi ve věku 18 až 26 let. Oblastní charita Hradec Králové nabízí ambulantní pomoc ve formě noclehárny a pobytové azylové domy pro jednotlivce (Dům Matky Terezy) a pro rodiny s dětmi (Domov pro matky s dětmi Hradec Králové). Azylový dům pro rodiny nabízí též společnost Cesta pro rodinu, z.ú. v Žamberku (Pardubický kraj).

Ubytovnu pro potřebné nabízí také Diakonie Broumov, sociální družstvo (do 65 let).

Pro oběti domácího násilí je k dispozici ambulantní i terénní služba Intervenčního centra Hradec Králové (Oblastní charita Hradec Králové). Odborné sociální poradenství pro oběti domácího násilí a osoby v krizi nabízí i Manželská a rodinná poradna Náchod (poskytovatel Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s.).

Klíčovou materiální pomoc poskytuje pro potřebné občany z území Novoměstska Potravinová banka Oblastní charity Náchod.

Cíle a opatření

V období platnosti Plánu budou pro lidi v obtížné životní a sociální situaci realizovány tyto cíle a jejich opatření:

CÍL 3.1: Podpora a pomoc pro osoby, které žijí v sociálně znevýhodňujícím prostředí, žijí rizikovým způsobem života, jsou ohroženy chudobou a bytovou nouzí

Opatření 3.1.1 Pomoc a poradenství v oblasti dluhů a insolventi

Popis:

Lidé z Novoměstska, kteří mají dluhy, exekuce a celkově obtížnou finanční situaci, mají ve městě k dispozici bezplatné základní poradenství, kde mohou získat základní informace o možnostech řešení své situace. Toto jim poskytují:

- Sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Služba sociální rehabilitace Centra prevence Mandl

Odborné sociální poradenství je poskytováno v Náchodě v Občanské poradně Náchod a v Občanské poradně Dobruška (poskytovatel Občanské poradenské středisko, o.p.s.). Poradenství je poskytováno osobně, telefonicky i emailově, v oblastech:

- Rodinná problematika
- Sociální podpora a péče
- Dluhová problematika
- Bydlení, zaměstnání, majetek, náhrada škody
- Sousedské vztahy
- Ochrana spotřebitele
- Krizové životní situace.

Pracovníci Odboru sociálních věcí v průběhu plnění plánu monitorují potřebnost pomoci a poradenství v oblasti dluhů, exekucí a insolventi, a to zejména mezi obyvateli obcí PO1, včetně potřeb terénního (mobilního) poradenství.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Občanské poradenské středisko, o.p.s. – Občanská poradna Náchod, Občanská poradna Dobruška

- Centrum prevence Mandl

Období realizace:

2022–2024

Opatření 3.1.2 Pomoc a podpora prostřednictvím terénních a ambulantních služeb**Popis:**

Lidé z Novoměstska, kteří jsou ohroženi destabilizující chudobou, jsou vysoce zadluženi, nemají zdroje pro řešení své situace, jsou dlouhodobě nezaměstnaní, vedou rizikový způsob života, zažívají situaci domácího násilí apod., mají k dispozici pomoc terénních i ambulantních služeb:

- Terénní programy společnosti Aufori, o.p.s.
- Sociální rehabilitaci Centra prevence Mandl
- Intervenční centrum Hradec Králové (Oblastní charita Hradec Králové)
- Odborné sociální poradenství Manželská a rodinná poradna Náchod (Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s.).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Centrum prevence Mandl
- Aufori, o.p.s.
- Oblastní charita Hradec Králové
- Centrum sociální pomoci a služeb, o.p.s.

Období realizace:

2022–2024

Opatření 3.1.3 Provozování městské ubytovny v Novém Městě nad Metují jako nezbytné pomoci v bytové nouzi**Popis:**

Pro občany Nového Města nad Metují a dle možností i pro občany z celého území Novoměstska, kteří se dostanou do situace naléhavé bytové nouze, je k dispozici městská ubytovna.

Podmínkou pro poskytnutí ubytování v městské ubytovně je (mimo jiné) spolupráce se sociálními pracovníky Odboru sociálních věcí města, pracovníky Odboru majetku města, případně spolupráce s dalšími poskytovateli sociálních služeb nebo dalšími institucemi (např. kontaktní pracoviště Úřadu práce).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ne

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení správy nemovitostí
- Kontaktní pracoviště Úřadu práce
- Sociální pracovníci poskytovatelů sociálních služeb (Aufori, o.p.s., Centrum prevence Mandl apod.)

Období realizace:

Opatření 3.1.4 Spolupráce s Potravinovou bankou

Popis:

Pracovníci Odboru sociálních věcí spolupracují s Potravinovou bankou Oblastní charity Náchod. Pro občany z Novoměstska zajišťují:

- informace o možnostech pomoci z potravinové banky
- konkrétní materiální pomoc z potravinové banky
- informace pro školská zařízení o možnosti podpory a pomoci z potravinové banky
- informace pro zástupce všech obcí na Novoměstsku o podmínkách a možnostech podpory a pomoci z potravinové banky.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- sociální pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oblastní charita Náchod (Potravinová banka)
- Centrum prevence Mandl

Období realizace:

2022–2024

CÍL 3.2: Udržení terénních programů jako klíčové pomoci lidem se závislostí

Popis:

Na území Novoměstska je realizována služba terénní programy pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách. Pro tyto osoby (popř. jejich rodiny a blízké) jsou k dispozici další služby – odborné sociální poradenství a následná péče.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Laxus, z.ú.

Období realizace:

2022–2024

4. RODINA S DĚTMI

Definice rodiny

Rodina je institucí, u které dochází snad k nejvýraznějším změnám, s jakými se můžeme u sociálních institucí setkat, především ke změnám rodinných forem. Dříve byla rodina vnímána jako soubor společně bydlících a hospodařících manželů s dítětem nebo dětmi, nebo jednoho z rodičů s dítětem nebo dětmi.

Pojem RODINA má mnoho odborných definic. Najdeme nespočet sociologických, psychologických, právních, lékařských definic, definic z pohledu funkcí rodiny atd. Lze říci, že mnoho definic se shodují v tom základním, že rodina je "přirozenou sociální skupinou, která vzniká spojením dvou partnerů a jejich následnou reprodukcí". Jednou z hlavních funkcí rodiny je poskytnout dítěti základní potřeby-stabilitu, zázemí, bezpečí, emoční podporu.

Současně však zažíváme, jak se dnešní rodina proměňuje. Nehledě na nespočet odborných diskusí a naše osobní názory vnímáme, že je důležité tento fakt reflektovat a rodinu vnímat širěji a v různých alternativních podobách, než je ve výše uvedené definici.

Dnešní rodinu tedy vnímáme jako skupinu osob, které vzniká mnohdy spojením právním (manželství) a pokrevním svazkem (rodič-dítě) a zároveň prochází mnohými vývojovými fázemi. Jde o rodiny rodičů samoživitelů s dítětem či dětmi, těhotné ženy, rozpadlé rodiny a nově vzniklé rodiny, pěstounské rodiny, mladiství dospělí opouštějící náhradní rodinnou péči (ústavní zařízení, pěstounská péče) nebo nefunkční rodinné zázemí a další.

V současné době je tedy rodina chápána jako skupina osob, které jsou spolu spojené nejen pokrevním svazkem (rodiče, děti), ale i právním vztahem (manželství, registrované partnerství, adopce) a mohou (ale nutně nemusí) spolu žít v jedné domácnosti. V rodině mají dospělí členové odpovědnost za výchovu a péči o nezletilé děti.

Komunitní plán sociálních služeb s cílovou skupinou rodiny s dětmi se zabývá problematikou dostupnosti služeb pro cílovou skupinu obyvatel rodin s dětmi, a to nejen v oblasti dostupnosti služeb sociálních, ale i služeb odborných návazných, včetně služeb školských a volnočasových. Mapování analýzy potřeb rodin s dětmi se účastnili zástupci sociálních služeb, školských zařízení, police a veřejnosti.

Komunitní plán v sobě odráží specifika území, potřeby rodiny a odborníků na daném území a lidský potenciál. Vychází z dlouholeté praxe ověřených postupů, sleduje i inovativní metody při práci s rodinou. Základní východiska komunitního plánu jsou postaveny na právech dítěte vyrůstat v přirozeném rodinném prostředí, předcházet umístění dítěte mimo rodinu, zapojovat do podpory dítěte přirozenou síť (širší rodina, komunita), podporovat dospívající v samostatném životě, podporovat rodiče v jejich roli (vzdělávání, komunikace, potřeby dětí raného věku, citová vazba, komunitní akce na podporu potřeb dětí) a podporovat odborníky, kteří jsou v kontaktu s dítětem ve včasném rozpoznání dítěte v tíživé situaci.

Vize

„Každé dítě má právo vyrůstat ve zdravém prostředí vlastní rodiny, a v případě potřeby mít možnost získat přirozenou, včasnou, a v závislosti na situaci a možnostech, co nejefektivnější podporu a pomoc.“

Zdravé prostředí – v rámci primární prevence je potřebné nastavit a realizovat průběžnou a dlouhodobou edukaci rodičů v souvislosti s rodičovskou rolí (respektující výchova, komunikace, vztahy v rodině, citová vazba a potřeby dítěte v raném věku, finanční gramotnost), dále je vhodné budovat prorodinné prostředí, informovat o síti sociálních služeb a aktivit pro rodinu na území.

- Mateřské centrum, spolky, programy na mateřských, základních a středních školách.

Přirozená podpora – zapojení dítěte, dle schopností, do řešení jeho situace, podpora přirozeného prostředí okolo rodiny (zapojení širší rodiny a okolí), podpora zodpovědnosti rodičů a dítěte za jejich rodinný život (práva a povinnosti), podpora komunitní pomoci v obci (materiální, finanční sbírky, dobrovolnictví)

- Rodinné konference, dobrovolnictví, terénní práce s rodinou, psychologické poradenství na základních školách, sanace rodiny, rodinné poradenství, rodinné psychologické poradenství, terapie, terapeutické a svépomocné skupiny, spolky, programy na školách.

Včasná podpora – poskytovatelé, uživatelé a obec vnímají, jak důležité je včasné poskytnutí podpory dítěti v tíživé situaci. V praxi jde o včasné rozpoznání dítěte potencionálně ohroženého tíživou situací nebo dítěte již ohroženého. V této situaci je velkým pomocníkem prostředí mateřských a základních škol. K aktivnímu zapojení škol je nutná pravidelná edukace ředitelů, učitelů, vychovatelů a aktivní podpora v podobě koordinátora sociálně-právní ochrany dětí a sociální práce na školách.

- Sociální práce na základních školách, koordinátor jako metodická podpora škol, psychologické poradenství na základních školách.

Efektivní podpora – pomoc dítěti a jeho rodině by měla být co nejefektivnější v závislosti na dostupnosti a kapacitě služeb, a nejefektivnější z pohledu aktuálních potřeb a práv dítěte. S efektivní podporou velmi souvisí udržení a rozvoj multidisciplinární spolupráce na území. Udržet současnou síť sociálních a odborných služeb na území, podporovat jejich další rozvoj.

- Multidisciplinární tým pod vedením manažera prevence kriminality.

Cílová skupina

U této cílové skupiny bývá zasažena problémem rodina jako sociální systém.

Pro potřeby komunitního plánu rodiny s dětmi lze rozdělit na:

- Rodiny, které pojmáme ve významu ohrožené rodiny – rodiny ohrožené dlouhodobě nepříznivou sociální situací, nepříznivými vlivy prostředí, rodiny s nižší až nízkou sociokulturní úrovní, se závislostí rodičů na návykových látkách, se vztahovými a výchovnými problémy, se syndromem CAN (zanedbávané, týrané a zneužívané dítě).
- Rodiny dítěte se zdravotním postižením rodiče nebo dítěte, jehož vývoj je ohrožen v důsledku nepříznivého zdravotního stavu.
- Mládež do věku 26 let, která je ohrožena rizikovými jevy, trestnou činností nebo se jedná o mládež opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní či ochranné výchovy, případně jiná zařízení pro děti a mládež, opouštějící pěstounskou rodinu či biologickou rodinu – jedná se o jedince, kteří mohou mít problémy se zařazením do běžného života, které mohou vyústit do sociální izolace, rizikových aktivit nebo protiprávní chování.
- Rodiny, které v současné době nespádají do žádné výše uvedené kategorie.

Síť služeb pro cílovou skupinu rodiny s dětmi

V Novém Městě nad Metují jsou pro rodiny s dětmi dostupné služby působící přímo ve městě, dále služby v dojezdové vzdálenosti a služby, které mají terénní charakter. Celkově je dostupnost služeb hodnocena jako velmi dobrá, rovněž tak i spolupráce všech aktérů sítě ovlivňující oblast podpory

rodiny s dětmi. **Cílem komunitního plánu je tedy stávající síť podpory pro rodiny s dětmi udržet a zároveň dále rozvíjet další oblasti.**

Cíle a opatření

V období platnosti Plánu budou pro podporu rodin s dětmi realizovány tyto cíle a jejich opatření:

CÍL 4.1: Psychologická, odborná a terapeutická pomoc

Psychologická péče a terapeutická podpora je dostupná ve městech v dojezdové vzdálenosti a zároveň v určité míře je dostupná přímo v Novém Městě nad Metují. Problémem jsou naplněné kapacity těchto odborných pracovišť a tím i při objednání konzultace delší čekací lhůty.

Opatření 4.1.1 Zachování pozice psychologa sociálně-právní ochrany dětí

Popis:

Pracovní pozice na Oddělení sociální prevence Odboru sociálních věcí v celkovém pracovním úvazku 0,8. Základní činností je podpora ohrožených dětí a jejich rodiny z evidence sociálně právní ochrany dětí. Ve spolupráci s Oddělením sociální prevence pak návazné programy – dětské podpůrné skupiny, rodičovské skupiny, podpora v rámci cochemské praxe v rámci opatrovnických řízení (rodičovské plány).

Maximální kapacita 100 dětí za rok.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Mzdové náklady

Subjekty zapojené do realizace:

- Oddělení sociální prevence (OSP)

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.1.2 Zajištění terapeutických služeb v místě

Popis:

Službu lze zajistit externě – dodavatelsky, nebo interně. Na oddělení sociální prevence – CP Mandl v rámci personálního zajištění je vyškolený terapeut s odpovídajícím výcvikem (orientován jinak, než na rodinnou terapii). Zde se otevírá pro město prostor k vyjednávání o nastavení možné spolupráce – finanční zajištění služby, prostory atd.

Maximální kapacita 50 klientů za rok.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Mzdové náklady

Jiné finanční zdroje:

- Interní – případné dotační zdroje
- Externě – platby ze strany klientů – nejedná se o sociální službu

Subjekty zapojené do realizace:

- Oddělení sociální prevence (OSP)
- Centrum prevence Mandl

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.1.3 Podpora a rozšíření stávajících odborných služeb a odborných pracovišť

Popis:

Odborné služby a odborná pracoviště jsou v dojezdové vzdálenosti od Nového Města – Náchod, Hradec Králové. Kapacitu, časovou a místní dostupnost lze posílit v rámci poskytování některých služeb v místě, a to především střediska výchovné péče, manželské a rodinné poradny a občanské poradny – tedy zmapovat kapacitní možnosti konkrétních odborných pracovišť a potřeby občanů a v případě realizace služby v místě nastavit podporu města – adekvátní zázemí pro realizaci služby a potřebnou finanční podporu.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- Občanská poradna Náchod (Občanské poradenské středisko, o.p.s.)
- Manželská a rodinná poradna Náchod
- Středisko výchovné péče (Náchod, Hradec Králové)

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.1.4 Mobilní poradna Dětské krizové centrum Nomia

Popis:

Mobilní poradna DKC Nomia nabízí psychologické poradenství a odborné poradenství v přirozeném prostředí rodiny, případně v jiných vyhovujících prostorách v dané lokalitě. Cílovou skupinou jsou rodiny v krizi následkem domácího násilí, agresivního chování, závažné krizové životní události.

V regionu Novoměstska dosud nebyla mobilní forma služby využita. V rámci platnosti plánu je monitorována potřeba občanů, potřeba pracovníků SPOD. V případě zjištěné potřeby bude jednáno se službou o zajištění a nastavení spolupráce a využívání mobilní formy poradny.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – Podle možností dodavatele služby.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- Dětské krizové centrum Nomia, Hradec Králové

Období realizace:

2022–2024

CÍL 4.2: Metodická podpora škol pro oblast ohrožené dítě, ohrožená rodina, podpora spolupráce a vytváření odborné platformy

Včasné podchycení ohrožení dítěte a adekvátní vyhodnocení jeho situace, podpora práce škol a dalších subjektů s rodinou v rámci jejich kompetencí a postupů.

Opatření 4.2.1 Metodická podpora škol při vyhodnocení situace dítěte z pohledu jeho ohrožení ve smyslu zákona o sociálně-právní ochraně dětí –

kontaktní osoba pro školy

Popis:

Škola při práci s potencionálně ohroženým dítětem a v rámci vyhodnocení jeho situace musí využít všech možností a postupů v rámci daných metodik. Jako podpůrný nástroj pro školy byla vytvořena metodika spolupráce škol a sociálně-právní ochrany dětí. Dalším podpůrným nástrojem je zřízení koordinátora, který v tomto směru bude škole poskytovat potřebnou metodickou podporu – pracovník sociálně-právní ochrany dětí, se kterým mohou školy konzultovat své postupy při řešení situace konkrétního ohroženého dítěte a zároveň správně definovat míru ohrožení a okamžik předání dítěte do další péče sociálně-právní ochrany dětí – nástroj veřejnoprávní ochrany.

Koordinační pracovník sociálně právní ochrany:

- Podporuje školská zařízení ve městě (ZŠ Krčín, Komenského, Malecí) v posilování role Školských poradenských středisek a v odpovídajícím personálním zajištění pozic psycholog a sociální pracovník
- Poskytuje metodickou podporu pro řešení situací spojených s ohrožením dítěte a fungování rodiny
- Poskytuje informace o síti služeb sociálních a návazných, o dalších prorodinných programech
- Zprostředkovává konkrétní pomoc a podporu
- Podporuje školská zařízení ve využívání vytvořených Metodik spolupráce škol a sociálně-právní ochrany dětí.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Mzdové náklady

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- Rada města Nové Město nad Metují
- Odbor školství, kultury a sportu
- Školská zařízení

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.2.2 Zachování pozice „manažer prevence kriminality“

Popis:

Ve struktuře Odboru sociálních věcí, Oddělení sociální prevence je zachována pozice „manažera prevence kriminality“ jako odborníka a specialisty na téma primární, sekundární a terciální prevence sociálně patologických jevů dětí a mládeže v Novém Městě nad Metují.

Manažer prevence kriminality intenzivně spolupracuje s dalšími institucemi a subjekty ve městě – policie (Městská, Policie ČR), školská zařízení atd.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Mzdové náklady

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- Rada města
- Odbor školství, kultury a sportu
- Školská zařízení

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.2.3 Zachování „Týmu pro mládež Nové Město nad Metují“

Popis:

Multidisciplinární spolupráce odborníků pod vedením manažera prevence kriminality – síťování návazných a odborných služeb, případová setkání, předávání informací, sdílení dobré praxe, vzdělávání, osvěta. Tým se schází minimálně dvakrát za školní rok. Cílem je udržení této multidisciplinární platformy, reagovat na nová témata, která jsou aktuálně vyhodnocena jako ohrožující pro dítě a jeho rodinu, hledat možnosti edukace členů týmu a propojování jejich spolupráce.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ne

Subjekty zapojené do realizace:

- Manažer prevence kriminality
- Vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Školská zařízení na území města
- Městská policie Nové Město nad Metují
- Další přizvané služby a odborníci

Období realizace:

2022–2024

CÍL 4.3: Podpora rodin s dětmi v jejich přirozeném prostředí

Terénní služba poskytovaná rodině v jejich domácnosti. Rozsah podpory odpovídá aktuálním potřebám konkrétních rodin. Cílem je předejít prohloubení krize v rodině, podpořit rodičovské a výchovné kompetence rodičů, zajistit bezpečí pro děti s adekvátním naplněním jejich potřeb. Zaměřit se na práci s rodinami, jejichž děti byly umístěny do náhradní péče, na podporu rodiny v rámci návratu dítěte zpět do rodiny, případně podpora přirozených kontaktů dítěte v náhradní péči s biologickou rodinou.

Opatření 4.3.1 Zachování modelu „Rodinné konference“

Popis:

Inovativní model sociální práce s rodinou, jehož cílem je aktivizovat přirozenou podpůrnou síť okolo dítěte. Průvodcem celého procesu je nezávislý koordinátor. Výstupem z rodinného setkání, na které je každý účastník konference koordinátorem připraven, je rodinný plán. Program je sporadicky využíván. Zajištění větší osvěty a tím navýšení využívání rodinných konferencí v rámci podpory a pomoci ohroženým dětem a jejich rodinám.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – 20/rok.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- RK centrum, Chrudim

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.3.2 Terénní sociální práce

Popis:

Terénní sociální práce je jeden z významných a účinných nástrojů, jak předcházet sociálnímu vyloučení rodin. Podpora rodin v jejich přirozeném prostředí formou terénní sociální práce zaměřené na rodičovské a výchovné kompetence, finanční gramotnost a další. Činnost je zajišťována sociálními pracovníky obce a pracovníky dalších sociálních služeb působících v regionu:

- sociální rehabilitace Centrum prevence Mandl
- terénní programy společnosti Aufori, o.p.s., Hradec Králové
- sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi společnosti Salinger, z.s., Hradec Králové.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – 20.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora
- Mzdové náklady

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují a Oddělení sociální prevence
- Centrum prevence Mandl
- Aufori, o.p.s.
- Salinger, z.s.

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.3.3 HOST HOME START ČR – dobrovolník do rodiny

Popis:

Zmapování možností organizace a jejího rozšíření dobrovolnictví do lokality by znamenalo pomoc dětem a jejich rodinám ze sociálně znevýhodněného prostředí, podpora a posilování kompetencí rodiny v péči o dítě a při vytvoření harmonického a podnětného prostředí pro děti formou dobrovolnictví s aktivním zapojením dítěte do dění v rodině.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – 5/rok.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- HOST HOME START ČR, Hradec Králové

Období realizace:

2022–2024

CÍL 4.4: Edukace rodičů

Výchova rodičů v rámci jejich rodičovských dovedností a kompetencí.

Opatření 4.4.1 Podpora a vzdělávání pěstounských rodin

Popis:

V rámci výkonu dohod o pěstounské péči probíhá realizace povinného vzdělávání pěstounských rodin. Stěžejní je zmapování vzdělávacích potřeb pěstounských rodin, vytváření vzdělávacích plánů a hledání vhodných vzdělávacích programů.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – 10.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- ne

Jiné finanční zdroje:

- Příspěvek na pěstounskou péči v rámci vedení dohod o výkonu pěstounské péče

Subjekty zapojené do realizace:

- Oddělení sociální prevence

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.4.2 Naučit rodiče učit a doučovat děti**Popis:**

Podpora rodin v překonání problémů s plněním školních povinností, s péčí o děti, výchovou dětí a hospodařením s finančními prostředky. Program byl dosud poskytován jen na části území SO ORP Nové Město nad Metují.

V období realizace plánu bude vyjednáváno o rozšíření programu do celého území Novoměstska.

Předpokládaný počet občanů, na jejichž životy by mohlo nebo má opatření vliv – 20.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Jiné finanční zdroje:

- MAS, MPSV, KHK

Subjekty zapojené do realizace:

- MAS Pohoda venkova
- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oddělení sociální prevence
- Aufori, o.p.s., Hradec Králové

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.4.3 Programy škol pro děti a jejich rodiče v rámci Programu prevence rizikového chování a dalších dotačních titulů**Popis:**

Program prevence rizikového chování je vyhlášen každý rok na podporu jednorázových a krátkodobých projektů. Předkladateli žádostí jsou převážně základní a střední školy. Témata preventivního působení na děti, případně i jejich rodiče jsou vždy v dotační výzvě stanovena, stabilním tématem je podpora vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Cílem je udržení dotačního titulu v rámci Programu prevence rizikového chování, zajištění stávající částky z rozpočtu města, případně i její navýšení a rozšíření programu o další témata jako např. sexuální výchova (tělo a moje hranice), podpora vztahů, podpora komunikace v rámci řešení konfliktů, etická výchova na škole, podpora emoční inteligence, téma tolerance.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- 150.000 Kč, -

Subjekty zapojené do realizace:

- Manažer prevence kriminality
- Školská zařízení na území města Nové Město nad Metují

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.4.4 Přednášková činnost v MC Na zámečku

Popis:

Přednášková a výchovně vzdělávací činnosti zajištěna dodavatelsky z řad odborníků pro danou oblast. Věnovat pozornost především tématům potřeb dítěte raného věku, citová vazba (attachment) a jeho porucha, komunikace, respektující výchova. Zmapování a nastavení vize mateřského centra do budoucna – zmapování aktuálnosti témat k edukaci rodičů, zřízení peer osobnosti, která povede rodiče předáváním zkušeností v rámci přirozeného rozhovoru.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Jiné finanční zdroje:

- Účastníci

Subjekty zapojené do realizace:

- MC Na zámečku
- Odbor školství, kultury a sportu města Nové Město nad Metují
- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují

Období realizace:

2022–2024

CÍL 4.5: Podpora pečujících rodičů s dětmi s hendikepem

Dopad narození dítěte s hendikepem na fungování rodiny je zásadní. Ovlivňuje vztahy mezi rodiči, mezi rodiči a dalšími dětmi v rodině a mezi sourozenci vzájemně. Podpora pečujících osob by měla zahrnovat odpočinek, odlehčovací služby, pobytové služby, hostitelské rodiny, psychoterapeutickou pomoc a podpůrné skupiny. Adekvátní podpora by měla být zaměřena na péči o dítě s hendikepem v domácím prostředí, prevence jeho umístění do ústavní výchovy, péče o pečující a péče o další sourozence v rodině.

Opatření 4.5.1 Raná péče – pomoc a podpora rodinám s dětmi s ohroženým vývojem nebo zdravotním postižením do věku 7 let

Popis:

Zmapování potřeb v lokalitě, kapacitních možností služby, nastavení případné spolupráce a jejího využití pro cílovou skupinu rodin s dětmi s těmito specifickými potřebami. Rodina má možnost využívat konzultace odborného poradce přímo v místě svého bydliště nebo v prostorách služby.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Oblastní charita – Středisko rané péče Sluníčko Hradec Králové

Období realizace:

2022–2024

Opatření 4.5.2 Podpora rodiny s dětmi se smyslovým postižením

Popis:

Zmapování potřeb v lokalitě, kapacitních možností služby, nastavení případné spolupráce a jejího využití pro cílovou skupinu rodin s dětmi s těmito specifickými potřebami.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s., Praha
- Tyfloservis o.p.s., Hradec Králové

Období realizace:

2022–2024

5. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A PODPORA SYSTÉMU PLÁNOVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA NOVOMĚSTSKU

CÍL 5.1: Podpora zavádění dobrovolnictví ve městě a regionu

Popis:

Dobrovolnictví, mezigenerační spolupráce, doučování dětí, dobrovolná výpomoc potřebným skupinám obyvatel – to vše jsou témata, která se v rámci nejrůznějších pracovních setkání a diskusí pracovníků služeb a institucí dlouhodobě a trvale opakují. Pracovníci města nemají zkušenosti s využíváním ani s podporou dobrovolnictví.

V rámci realizace této aktivity proběhne:

- Mapování zkušeností s dobrovolnictvím a zájem o spolupráci s dobrovolníky mezi sociálními službami, pracovníky města, pracovníky dalších institucí a dalších návazných služeb ve městě Nové Město nad Metují
- Zpracování požadavků, zkušeností, potřeb (písemný výstup s přehledem organizací a požadavků)
- Oslovení organizací, které mají s dobrovolnictvím zkušenosti – proběhne schůzka s Dobrovolnickým centrem DCH Hradec Králové (<https://hk.caritas.cz/jak-pomahame/dobrovolnicke-centrum/>) – s cílem zmapovat možnosti spolupráce, stanovit postup spolupráce
- Vyhledávání dalších organizací, které mají s dobrovolnictvím zkušenosti a mohou být zdrojem inspirace.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano (cestovní náklady, občerstvení)

Subjekty zapojené do realizace:

- zástupci sociálních služeb, zástupci dalších spolků a organizací ve městě Nové Město nad Metují
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují

Období realizace:

2022–2024

CÍL 5.2: Cílená spolupráce se zástupci všech obcí v regionu Novoměstska

Popis:

Cílem spolupráce se zástupci (starosty, starostkami či dalšími osobami) všech obcí v regionu Novoměstska je:

- výměna informací o nabídce sociálních služeb a sociální práce, o nabídce dalších forem pomoci, o aktivitách a činnostech realizovaných Odborem sociálních věcí města Nové Město nad Metují, o aktuálním dění na úrovni kraje a novinky z resortu MPSV ČR
- výměna informací o situaci v jednotlivých obcích (informace o potřebách občanů, o

zkušenostech se službami a pomocí, a o dalších okolnostech, které pomohou předcházet či řešit obtížné životní a sociální situace)

- zprostředkování konkrétní pomoci lidem (či jejich blízkým), kteří se dostali do nepříznivé sociální situace
- diskuse o realizaci Cílů a Opatření tohoto Plánu a společné vyjednávání o zajištění sítě sociálních (popř. dalších jiných) služeb pro území Novoměstska

Za tímto účelem proběhne v období platnosti plánu:

- minimálně jedno společné setkání všech zástupců obcí, ideálně s účastí zástupců KHK
- dvě individuální návštěvy jednotlivých obcí pracovníky Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- cílená depistážní činnosti u seniorů 80+ v obcích, kde bude zájem o tuto aktivitu
- pravidelné předávání informací o nabídkách služeb, projektu, aktivit
- distribuce tiskových informačních materiálů
- nabídka účasti pracovníků Odboru sociálních věcí na akcích realizovaných obcemi.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano (náklady na občerstvení, cestovní náklady)

Subjekty zapojené do realizace:

- zástupci města Nové Město nad Metují
- zástupci 12 obcí z území Novoměstska
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- přizvaní zástupci sociálních a dalších služeb
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

2022–2024

CÍL 5.3: Zajištění týmu pro koordinaci plánování a řízení sítě sociálních a subsidiárních služeb

Popis:

Na koordinaci plnění jednotlivých opatření Plánu a řízení sítě sociálních a subsidiárních služeb v souladu s Plánem, Strategií kraje apod. je zřízen tým ve složení:

- koordinátor plánování (předpoklad 0,5 úvazku)
- manažer aktivit (předpoklad 0,3 úvazku)
- další spolupracující odborníci (metodická podpora, podpora při terénních šetřeních potřeb, podpora plánování pro jednotlivé cílové skupiny apod.).

Zajištění koordinace plánování a řízení sítě obsahuje:

- plnění a vyhodnocení Plánu (viz též CÍL 5.4)
- příprava realizace jednotlivých opatření
- spolupráce s KÚ KHK při řízení sítě (předávání informací, podkladů, práce v systému KISSOS, účast na pracovních setkáních, seminářích, odborných platformách apod.)
- řízení projektových aktivit v případě realizace IP „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje III“.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano (v případě realizace IP KHK, část nákladů bude financována z prostředků IP)

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- koordinátor plánování
- manažer aktivit
- další spolupracující odborníci
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

2022–2024

CÍL 5.4: Pravidelné vyhodnocení plnění Plánu

Popis:

V období platnosti Plánu proběhne pravidelné vyhodnocení plnění Plánu, a to v termínech:

- únor/březen 2023
- únor/březen 2024
- finální vyhodnocení leden 2025.

Výstupem vyhodnocení je Zpráva o plnění Plánu. Součástí Zprávy jsou i aktualizované údaje o stavu sítě a jednotlivých poskytovatelích, o potřebách cílových skupin a občanů obcí z území Novoměstska. Tyto údaje jsou podkladem pro tvorbu další strategie v oblasti sociálních služeb pro Novoměstsko a pro jednání se zástupci KHK.

Pro hodnocení plnění Plánu jsou průběžně sledovány a sbírány tyto podklady:

- statistické údaje z resortu MPSV ČR (údaje o příjemcích PNP, údaje o výplatách a dávkách hmotné nouze apod.), které jsou diskutovány a spoluinterpretovány s pracovníky kontaktního pracoviště Úřadu práce
- údaje od poskytovatelů sociálních služeb
- údaje ze statistik sociální práce na obci
- informace od dalších institucí (Městská policie, zdravotnická zařízení apod.).

U poskytovatelů, kteří jsou podporováni z prostředků města Nové Město nad Metují, budou v rámci hodnocení plnění Plánu realizovány návštěvy pracovníky Odboru sociálních věcí. Předpokládaný rozsah návštěv je u každého poskytovatele minimálně jedenkrát za období realizace Plánu.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano (v případě realizace IP KHK, část nákladů bude financována z prostředků IP)

Subjekty zapojené do realizace:

- zástupci města Nové Město nad Metují
- zástupci 12 obcí z území Novoměstska
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřené pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- přizvaní zástupci sociálních služeb
- přizvaní zástupci dalších služeb a organizací
- zástupci kontaktního pracoviště Úřadu práce
- zástupci KÚ KHK

Období realizace:

2022–2024

CÍL 5.5: Zajištění průběžné informovanosti občanů a odborníků a vzájemné předávání informací

Popis:

V rámci realizace této aktivity proběhne:

- aktualizace informační brožury „MOJE MĚSTO“, její tisk a distribuce (distribuční místa ve městě, distribuce do obcí, poskytovatelům sociálních a dalších služeb apod.)
- pravidelné (1x za rok) „Setkání se zdravotníky“ – setkání zástupců zdravotních služeb, zástupců Odboru sociálních věcí, zástupců poskytovatelů sociálních a dalších služeb, zástupců detašovaného pracoviště Úřadu práce a dalších; cílem setkání je předávání informací o potřebách jednotlivých zdravotnických pracovišť ve vztahu k sociálním službám, informací o potřebách pacientů z pohledů zdravotnických pracovišť, informací o novinkách v oblasti sociálních služeb a další pomoci a udržování dobrých vztahů a osobní spolupráce mezi zúčastněnými
- realizace pravidelné a úspěšné přednášky na téma Alzheimerova choroba
- realizace „Týdne péče a pomoci“ pro seniory, pečující osoby, OZP, zástupce služeb a další odborníky
- aktualizace informací pro občany na webových stránkách města
- pravidelné předávání informací starostům a starostkám všech obcí na Novoměstsku.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Ano (náklady na občerstvení, aktualizace a tisk brožury, náklady na přednášky a další akce, pronájem nástěnky), v případě realizace IP KHK, část nákladů bude financována z prostředků IP

Subjekty zapojené do realizace:

- zástupci zdravotnických služeb
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- přizvaní zástupci sociálních služeb
- přizvaní zástupci dalších služeb a organizací
- zástupci kontaktního pracoviště Úřadu práce
- přizvaní odborníci na tematické přednášky
- příp. zástupci KÚ KHK

Období realizace:

2022–2024

CÍL 5.6: Cílený průzkum o potřebách a situaci občanů na Novoměstsku a o nabídce služeb a pomoci

Popis:

Ve spolupráci s externím odborníkem proběhnou fokusní skupiny (předpoklad 5 skupin) a individuální rozhovory (předpoklad 10 rozhovorů), které mají přinést nové informace o potřebách a situaci vybraných cílových skupin nebo o určitých jevech a situacích, které jsou pro plánování služeb a pomoci na Novoměstsku důležité.

Předpokládá se, že jednotlivé části průzkumu budou zaměřeny na situaci:

- rodin, zejména pak rodin nějakým způsobem ohrožených (ohrožené dítě, chudoba, sociálně patologické jevy v rodině apod.)
- osob se zdravotním postižením
- osob ohrožených chudobou (samoživitelky, senioři, OZP apod.)

- na jednotlivých obcích v území Novoměstska.
Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:
- Ano (v předpokládaném rozsahu bude realizováno v případě podpory z IP KHK, kdy náklady budou financovány z prostředků IP)
Subjekty zapojené do realizace:
- Externí spolupracující odborníci - vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují - další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují - přizvaní zástupci sociálních služeb - přizvaní zástupci dalších služeb a organizací (např. kontaktní pracoviště Úřadu práce, Městská policie, zástupci školských zařízení, zástupci odboru školství atd.)
Období realizace:
2022–2024

CÍL 5.7: Systém krizového a dostupného bydlení jako prevence sociální vyloučení v Novém Městě nad Metují

Opatření 5.7.1 Nastavení a zavedení systému přidělování bydlení v režimu „krizového a dostupného bydlení“
Popis:
V rámci nastavení systému dostupného bydlení v Novém Městě nad Metují budou vymezeny a schváleny:
1) jednotlivé skupiny osob (příp. situací), pro které bude krizové a dostupné bydlení určeno (komu bude přidělováno bydlení v tomto režimu), včetně způsobu identifikace rizik bytové nouze
2) jaké bydlení/byty a v jakém počtu budou pro kterou skupinu určeny (jaký byt, speciální podmínky a pravidla užívání, rizika a jejich ošetření apod.)
3) pravidla a postup pro přidělování „krizového a dostupného bydlení“ (návrh postupu vývěru osob)
4) vyčlenění pilotních bytů pro „krizové a dostupné bydlení“.
Výstupem je Systém přidělování bydlení v režimu krizového a dostupného bydlení, který je projednán Bytovou komisí a schválen/přijat Radou města.
Návrhy pro zpracování systému jsou uvedeny ve zprávě „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence sociálního vyloučení“.
Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:
- mzdové náklady
Subjekty zapojené do realizace:
- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují - další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují - Bytová komise Rady města Nové Město nad Metují - Odbor majetku města Nové Město nad Metují - Vedení města Nové Město nad Metují
Období realizace:
2022–2024

Opatření 5.7.2 Příprava a otevření „dostupného bydlení“ jako nabídka pomoci pro osoby v bytové nouzi

Popis:

Dostupné bydlení je určené pro cílové skupiny lidí, kteří se dostali do bytové nouze a splnili stanovené podmínky (viz systém popsany v opatření 5.6.1).

Součástí podpory v „dostupném bydlení“ může být i spolupráce sociálních pracovníků města a sociálních pracovníků dalších zapojených sociálních služeb (Centra prevence Mandl, pečovatelská služba Městské středisko sociálních služeb Oáza, Péče o duševní zdraví, z.s., Pferda, z.ú. atd.) na stabilizaci nepříznivé situace a hledání a zajištění vhodného bydlení.

V rámci realizace plánu:

Město v rámci svého bytového fondu vyčlení a připraví první pilotní byty, které jsou definovány a přiděleny jako bydlení v režimu „dostupného bydlení“.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Mzdové náklady a veřejná finanční podpora

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- poskytovatelé sociálních služeb
- Bytová komise Rady města Nové Město nad Metují
- Odbor majetku města Nové Město nad Metují
- Vedení města Nové Město nad Metují

Období realizace:

2022–2024

Opatření 5.7.3 Příprava a otevření „krizového bydlení“ jako nabídka pomoci pro osoby v bytové nouzi

Popis:

Krizové bydlení je určené pro cílové skupiny lidí, kteří se dostali do akutní bytové nouze a splnili stanovené podmínky (viz systém popsany v opatření 5.6.1). Jde o rychlý nástroj pomoci v krizových situacích jako je náhlé ztráty bydlení, v případě domácího násilí apod. Využití krizového bydlení je krátkodobé, má přesně stanovenou dobu. Součástí podpory je intenzivní spolupráce sociálních pracovníků města a sociálních pracovníků dalších zapojených sociálních služeb (Centra prevence Mandl, pečovatelská služba Městské středisko sociálních služeb Oáza, Péče o duševní zdraví, z.s., Pferda, z.ú. atd.) na stabilizaci nepříznivé situace a hledání a zajištění vhodného bydlení.

V rámci realizace plánu:

Město v rámci svého bytového fondu vyčlení a připraví byt, který je definován a přidělen jako bydlení v režimu „krizového bydlení“.

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Výdaje na provoz bytu

Subjekty zapojené do realizace:

- vedoucí Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- další pověřeni pracovníci Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- poskytovatelé sociálních služeb
- Bytová komise Rady města Nové Město nad Metují
- Odbor majetku města Nové Město nad Metují
- Vedení města Nové Město nad Metují

Období realizace:

Cíl 5.8: Podpora a využití stávajících spolků a jejich aktivity

Popis:

V rámci plnění plánu proběhne:

Zmapování spolků v Novém Městě nad Metují a jejich aktivit, zejména těch, které svými charakterem podporují preventivní oblast, prarodinné aktivity a aktivity vedoucí k sociálnímu začlenění

Propagace aktivit spolků v rámci (viz cíl 5.4)

Využití spolků a jejich členů při cíleném zjišťování potřeb (viz cíl 5.5).

Předpokládané finanční dopady na rozpočet města:

- Tisk brožury

Subjekty zapojené do realizace:

- Odbor školství, kultury a sportu města Nové Město nad Metují
- Odbor sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Spolky na území města Nové Město nad Metují (jejich zástupci)

Období realizace:

2022–2024

PŘEHLED FINANČNÍCH PŘÍSPĚVKŮ POSKYTNUTÝCH MĚSTEM NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ V OBLASTI SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A DALŠÍ POMOCI V ROCE 2021

Poskytovatel sociální služby/Organizace	Druh sociální služby/pomoc	Finanční příspěvek Nového Města nad Metují
Nové Město nad Metují, Centrum prevence Mandl	Sociální rehabilitace	659 025,12
Diakonie ČCE, středisko ve Dvoře Králové nad Labem		10 000,-
Linka bezpečí, z.s., Praha 8 - Bohnice		10 000,-
Zdravotní klaun, o.p.s., Praha 9		2 000,-
Péče o duševní zdraví, z.s.	Sociální rehabilitace	20 000,-
Salinger, z.s.	Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	10 000,-
NONA 92, o.p.s.	Sociální rehabilitace	10 000,-
NONA 92, o.p.s.	Denní stacionář	428 000,-
Oblastní charita Hradec Králové		30 000,-
Lexus, z.ú.	Terénní programy	25 000,-
Oblastní charita Červený Kostelec	DOZP, Domov svatého Josefa	50 000,-
Oblastní charita Červený Kostelec	Hospic Anežky České	50 000,-
Život Hradec Králové o.p.s.	Tísňová péče	70 000,-
Městské středisko sociálních služeb Oáza	Pečovatelská služba	1 745 540,-
Městské středisko sociálních služeb Oáza	Domov pro seniory	6 599 460,-
Městské středisko sociálních služeb Oáza	Odlehčovací služba	1 370 863,-
Městské středisko sociálních služeb Oáza	Centrum denních služeb	784 137,-

ZDROJE DAT, ÚDAJŮ A MYŠLENEK, KTERÉ JSOU V TOMTO PLÁNU POUŽITY, CITOVÁNY ČI JINAK ODKÁZANY A VYUŽITY

NÁVRH SYSTÉMU DALŠÍHO NÁVAZNÉHO DOSTUPNÉHO BYDLENÍ V RÁMCI PREVENCE SOC. VYLOUČENÍ

Zhotovitelem je společnost Moore Czech Republic s.r.o. Prosinec 2021

Tento dokument je výstupem z realizace veřejné zakázky s názvem „Návrh systému dalšího návazného dostupného bydlení v rámci prevence soc. vyloučení v NMnM.“ Tato veřejná zakázka je realizována v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II – dílčí část 7 – Zajištění analytických podkladů pro tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb,“ reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0011870, který je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

ANALÝZA POTŘEB NA ÚZEMÍ OBCÍ PO1 VE SPRÁVNÍM ÚZEMÍ NOVÉHO MĚSTA NAD METUJÍ

Zhotovitelem je společnost Sociotrendy s.r.o. Srpen 2021

Tento dokument je výstupem z realizace veřejné zakázky s názvem „Analýza potřeb na území obcí PO1 ve správním území Nového Města nad Metují.“ Tato veřejná zakázka je realizována v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II – dílčí část 4 – Zajištění analytických podkladů pro tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb,“ reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0011870, který je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

ANALÝZA VYUŽITÍ SLUŽEB PRO RODINY S DĚTMI V ORP NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

Zhotovitelem je společnost Sociotrendy s.r.o. Srpen 2021

(Závěrečná zpráva upravena a doplněna paní Dagmar Dvořáčkovou)

Tento dokument je výstupem z realizace veřejné zakázky s názvem „Analýza využití služeb pro rodiny s dětmi.“ Tato veřejná zakázka je realizována v rámci projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II – dílčí část 5 – Zajištění analytických podkladů pro tvorbu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb,“ reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0011870, který je spolufinancován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.

HODNOCENÍ TERÉNNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE V NOVÉM MĚSTĚ NAD METUJÍ

Zpracovala sl. Kristýna Hánlová. Prosinec 2021. Zpracováno v rámci přípravy bakalářské práce.

ANALÝZA POTŘEB BEZBARIÉROVÉHO MALOMETRÁŽNÍHO BYDLENÍ PRO SENIORY VE MĚSTĚ NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

Zhotovitelem je společnost Centrum pro komunitní práci, 2018.

ZÁZNAMY Z PRACOVNÍCH SETKÁNÍ SE ZÁSTUPCI POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH A DALŠÍCH NÁVAZNÝCH SLUŽEB:

- skupina senioři a osoby se zdravotním postižením
- skupina lidé s mentálním a duševním onemocněním
- skupina rodina
- skupina lidé v obtížné životní a sociální situaci
- skupina zástupců zdravotních služeb

VEŘEJNĚ DOSTUPNÁ DATA:

- Českého statistického úřadu
- Ministerstva práce a sociálních věcí ČR
- Královéhradeckého kraje

INTERNÍ STATISTIKY A DATA (PŘÍPADNĚ DATA NA VYŽÁDÁNÍ):

- Odboru sociálních věcí města Nové Město nad Metují
- Ministerstva práce a sociálních věcí ČR
- Úřadu práce ČR, kontaktní pracoviště Nové Město nad Metují
- Poskytovatelů sociální služeb